

સુરોદે અવસ્તા

જનાલ-મહે

સુરોદે અવસ્તા

सरोहे अवस्ता.

૨૮૦૫

સરોદે અવસ્તા

યાને

ગુજરાતી જીપ્પાનમાં

જરથોશ્તી મજદિયસ્ની ધર્મનીતિનાં પવિત્ર ગાયનં,

બનાવનાર

ફિરોજશાહ ફસ્તમજી પાટલીવાલાં,

દોહરા.

ગુજ કિર્તન ગાવાયકી, અહુરમજ્દ દાદાર;
અમને આશ્રયછે ભલો, આ પરવરદીગાર.
તુંથી અમ રાજીછિયે, તેથી ગરિબનિવાજ;
ફિદા અમો થઈયેછિયે, ગાઈ સરોદ નિમાજ.

(યજ્ઞસ્ને હા. ૭—૬૦ ૨૪.)

મુંબઈ

હા. ૩. રાણીનાના યુનિયન પ્રેસમાં છાપીછે.

સને ૧૨૫૫ યજ્ઞદજ્ઞદી-સને ૧૮૮૬ ઈસવી.

આ પુસ્તક ઈ સં ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા આક્ટની રૂએ ૨૭૪૨
કરાવ્યુંએ અને તેના સંબંધા હક તેના રચનારને છે.

અર્પણપત્ર.

સદગુરુ કવિ ક્ષિલસૂક્ષ્મ ને, ખરો ખુદાનો દોસ્ત;
અશોધનો સત ભોમિયો, સિંપતમાન જરથોશ્ત.
તેના અશો રવાનને, સિઝદો કરી સલામ;
• અર્પણ કરું છું તમી, આ સુખદાઇ કલામ.

દિખાવ્યો.

સાદાં લખાણ કરતાં કવિતા અને ગાયન માણસના જિગર ઉપર વધારે અસર કરી શકેછે, અને તેજ કારણને લીધે બચ્ચપણથીજ ધર્મની દાઝ બાળકોના જિગરમાં લગાડવાને ઘણીક પરકોમો પોતાનાં બાળકોને ધર્મનાં ગાયન શિખવેછે જેથી બચ્ચપણથીજ તેઓના ધર્મના પ્યારનો ચિરાગ તે બચ્ચાંનાં જિગરમાં રેશન થાયછે.

પણ આપણી કોમમાં હાલ એવું કાંઈ ન હોવાના સખબથી મારી નાકેશ શક્તિથી બનતી કોશિશે પ્રથમ તો મેં યજ્ઞો સિવાય તમામ ખોરદેહ અવસ્તાની બંદગીઓના ટુક રારનાં જરથોશ્તી બાળકોને સાર સલીસ ઇબારત અને રાગોમાં ૪૪ ગાયન અને દોહરા જોડ્યા; જે એ કદીમ ભાષાઓથી વાકેફગાર આપણા માનવંતા દસ્તુર સાહેબો અને એરવદોને પસંદ પડવાથી, બંદગી, સમ્યાઈ, પવિત્રાઈ, ઈત્યાદિ બાબદોપર વંદીદાદ યજ્ઞને વગેરેમાંથી લખાણો ચુંટી કહાડી તથા તે સાથે નીતિની શિખામણનાં બીજાં પરચુટણ ૨૦ ગાયન જે આ ચોપડીમાં દાખલ કીધાંછે, તે જોડવાને મને ઉમંગ થયો.

પાક અવસ્તાની ભાષાથી હું બિનવાકેફ હોવાના સખબથી, કેટલીક મોજુદ તરજુમાની કિતાબો કે જે કેટલેક ઠેકાણે એક સરખા તુરજુમા દેખાડતી નથી તે બોળતાં પણ અર્થો વિશે કેટલો ગુચવાડો પડ્યો છે તેનો ખ્યાલ

વાંચનાર સાહેબો પોતેજ સહેલાઈથી કરી શકશે. એટલું છતાં પણ ખોળ કીધા પછી સાધારણ સમજને અનુસરતા તોંવ આ ચોપડીમાં દાખલ કર્યા છે.

જેકે થોડાંક ગાયન જરૂરયાતથી લાંબાં થયાંછે તથા કેટલેક ડેકાણે પ્રાસ લાવવા સાર દુક પણ છાજતો વધારે ઘટાડો કરવો પડ્યોછે, તોપણ બનતાં સુધી બચ્ચાંને સમજ અને સગવડ પડે તે સાર દુક સારજ સમાવવાનો મેં હેતુ રાખ્યોછે, તથા સહેલ કરવા સાર કઠણ રાખ્દનો કોષ આપ્યોછે.

આ કિતાબ કહાડવાની મારી મુખ્ય નેમ જરૂરયોશ્તી ખોળકોના મુખમાં પવિત્ર અવસ્તાના કલામોનો, સહેલ ગુજરાતી બાપામાં સંરળકવિતા અને ગાયનરૂપી મિઠાસ આપો, ઉત્તમ જરૂરયોશ્તી માજદિયશ્તી ધર્મનીતિ તરફ અચળથીજ તેઓનો પ્યાર લગાડી તેઓનાં કુમળાં મગજમાં ધર્મબોધનું બરણું કરવાની છે.

હું એમ કેહવા નથી માંગતો કે આ ચોપડી કસુર વગરની છે, પણ આરા રાખુંછું કે મારી સર્વ મુશ્કિલો તરફ દુરઅંદેશો વિચાર કરી, મારી જેબી બુલ હાય તે દરગુજર કરી વાંચનારી આલમ આ મારા એ જાતના પહેલાં યતને ઉત્તેજન આપશે.

ફિરોજશાહ રૂસ્તમજી ખાટલીવાલા.

સાંકળિયું.

સફે.

અપેમ વોહુ	૧
અહુનવર (યથા અહુ વધર્યો)	૨
નિરંગ આપેજર લેવાની	૨
કેમના મજુદા	૩
હોરમજુદા ખોદાએ	૪
જસ મેં અવંધુહે મજુદા	૫
ખાજ જમવાની	૬
સરૌશ ખાજ	૭
અહાહ રએસ્ત	૭
હજંધરેમ	૮
જસ મેં અવંધુહે મજુદા	૮
કેરકેહ મોજુદા	૯
હોશખામ	૧૦
ખોરશેદ નિઆયરા	૧૧
મેહેર નિઆયરા	૧૨
વીસ્ત હુમત	૧૩
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૧ હું.)	૧૩
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૨ જું.)	૧૪
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૩ જું.)	૧૪
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૪ યું.)	૧૫
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૫ યું.)	૧૬
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૬ હું.)	૧૬

કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૭ મું.)	૧૭
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૮ મું.)	૧૮
કુઆ નામ સિતાયશ્ને. (ગાયન ૯ મું.)	૧૮
નમસ્કાર ચાર દિશાનો	૧૯
માહ બોખ્તાર નિઆયશ	૨૦
અરધી સૂર નિઆયશ	૨૧
આતરા નિઆયશ	૨૨
હાવન ગેહ	૨૩
રવિવન ગેહ	૨૫
ઉજ્જરન ગેહ	૨૭
અર્ધવિસ્ત્રાંભ ગેહ	૨૮
ઉશહેન ગેહ	૩૦
પતેત પથેમાની. (ગાયન ૧ મું.)	૩૨
પતેત પથેમાની. (ગાયન ૨ મું.)	૩૩
નમસ્કાર ચેરાગનો	૩૪
નમસ્કાર મુકતાદનો	૩૫
નમસ્કાર દોખમાનો	૩૬
નમસ્કાર પરવતનો	૩૬
નમસ્કાર પાણીનો	૩૭
નમસ્કાર આરવરનો	૩૭
કુઆ તંદરેસ્તી	૩૮
દિનનો કલમો	૩૯

પરચુટણુ બાબદો.

સફે.

જમાના ને જનદારે સહુનો તું સરજનારે	૪૦
જગના કરતાર તને પ્રણમી	૪૧
બુલંદ દરબજના સરદાર ખુદા તું	૪૨
સરસ સહુથી ખરે રેહ્યાર અરો જરથોસ્ત પયગમ્યાર.	૪૩
દોડી આવી ઉત્તરથી અંગ્રેમેનુશ બહુ ખૂરે	૪૪
એક ખુદાનેજ માનનારે જરથોસ્તી છે મળ્હબ અમારે.	૪૬
દિને જરથોસ્તમાં છે સાચ ફિલસૂફી ભરી ભારી	૪૭
બાંધો કુશ્તી સત હિમ્મતની	૪૮
મુખારક હોજો આજે-નવજોત બલી જે ગાજે	૪૯
ઓ ખુદા હાથ જોડી કહુંછું નમી	૫૦
અરે દાદાર શું વરણું દયા દાતાર તારી.	૫૧
નથી હું માંગતો માલિક તમપાસે ખજનોરે	૫૨
દાદાર દયાળુ કેમ કરી હું વિસરું તુજ ઉપકાર	૫૩
ઓ ખુદા તને હું તજ કોણ કને જાઉં	૫૪
હું તારે શરણે આયો	૫૫
બવભય જેથી ઉતરું પાર, બક્ષો તે કરણી કરતાર.	૫૫
સત્યતાની શુભ હિદાયત-નિત અમોને આપ તું	૫૬
ચિરાગે દાનેશ રોશન કરો.	૫૭
આ તનનું કર આતશખાનું રહ કેબલો બાઈરે	૫૮
પવિત્રાઈનો પીવા મીઠો સરસ હોમરસ ખારેરે.	૫૮

સરોદે અવસ્તા.

અષ્ટમ્ વોહુ.

- પવિત્રાર્ધ તન મનની છે ;
• સહુથી ઉત્તમ ન્યામત સુખ તે. ૧.
- ખરો સુખી તે—બહુજ સરસ અશોર્ધ ધણી જે. ૨.

(યમન કલ્યાણ—ખ્યાલ.)

દોહરો.

તન ને મનની સ્વચ્છતા, છે શુભ ન્યામત ખાણ ;
જે આ ધન બહુ મેળવે, તેને સુખિયો જાણ.

અહુનવર (યથા અહૂ વર્ધરયો.)

જે નેકીને સંભાળે-અહુરના નિયમ પર ચાલે;
અહૂ સવાખી કામ કરે-તેને તે બદલો વાલે. ૧

જે ગરીબ લાચાર જનોને,
પરવરશી શુભ કરી લગાડે રોજગારમાં;
તે ખુદાયને નિજનો શાહ મુરંખો કરી નિહાળે. ૨.

(યમન કલ્યાણ—ખ્યાલ.)

દોહરો.

નિયમ ખુદાનો જાળવી, કરે સવાખી કામ;
તે પામે દાદારથી, સર્વ સુખોનું ધામ.

નિરંગ આખેજર લેવાની.

નાપાક શયતાંન સદા દંદ્રે થઈ રહેજે;
હારેમન લ્યાંનતે ભરેલો, હારીનિત કુખ રહેજેરે. ૧.
મુજપર તેની અસર ન હોજે;
કૂતેમંદ દાદાર પાક તમ મને બચાવી લેજેરે. ૨.

(ભૈરવિ—કુમરી.)

દોહરો.

શયતાંની ચુંગાલથી, માલિક મને બચાવ;
નેકીથી આ જ્ઞાંતમાં, સુખથી સદા નિભાવ.

કેમના મજ્જા.

જ્યારે બદકારો રાખેછે—મુજપર કીનો ભારી;
ત્યારે તમવણ તે પૂરાંને—કોણ હટાવે મારી. ૧.

તમવણ મુજ તનમનને શાન્તી—કોઈ નહી દેનારો;
શુભ અફલ તમ આપી મુજનાં—સઘળાં પાપ નિવારો. ૨.

કોણ ભલો એવો છે કે જે—બદકારોને મારે;
નેકીથી બને દુનિયાનાં—જે સહુ સુખો સમારે. ૩.

નિકળો ઓ પૂરી તોખમનાં—દોષખનાં બદકારો;
સર્વ પલોદી પુરાઈ સાથે—હોજે નાશ તમારો. ૪.

હારેમનને દરજ રસમો—જે દેછે દુખ બોજે;
તોખમ કરણી લાભો તેના—ફના દોષખે હોજે. ૫.

જેથી પૂર અશોઈ ભરેલી—દુનિયા દુખ નહિ દેખે;
નેક વિચારી કરી બંદગી—ધણી ખુદાને લેખે. ૬.

(પિલૂ—સાખી.)

દોહરો.

જ્યારે બદકારો મને, દુખ દેવા છે ત્યાર;
કોણ ત્યાર તમવણ મને, મદદ કરે દાદાર.

હોરમજ્જ ખોદાએ.

સકલ સૃષ્ટિનો ખુદાય સરજનારો,
દરે હોરેમનને તે કરનારો;
દરૂજ પૂરાં હોરેમન બદળતો,
અસત જાણમની નાશ થજો ભાતો. ૧.

ખુદા જે મેં બદકામ હોય કીધાં,
પુરા જ્યાલ વળી મુખન કહી લોધા
હવે તેથી પસતાઈતે ફરંધું,
કબૂલાત ફરી ન કરવા ફરંધું. ૨.

ભલાં કામની ભલી મુરાદ રાખી,
વળી સત બોલી શુભફળ હું આપી;
પુરો હોરેમન ધિક્કારિશ પાછ,
કરિશ તમને જેથી હું નિત રાછ. ૩.

(લિલામ્બરી—ડિડી.)

દોહરો.

મન વાચા ને કામથી, હોય કિધાં જે પાપ;
તે સહુની માફી મને, આપ અરે જગબાપ.

જસ મે અવંધું મજ્જ.

મદદ કરો મુજને ઓ દાદગર ખુદા;
દયા કરો દૂર કરો સર્વ આપદા.

૧.

એક ખુદા ભલ અવર ટાળનાર છું,
મ્હાગુર જરથોશત પુઠે ચાલનાર છું,
એ ઇમાનને નિત હું પાળનાર છું;
હુમતે—હુખતે—હુવરસતે,
તણ કરણી, દુખ હરણી, ફરજ ગણી;
કરિશ હું સદા.

૨.

જે ધરમે તોડી તકરારો પાપી,
દુશમનને જેર કરી નેકી સ્થાપી,
શિખવે છે સમ્પ જેહ ઝઘડા કાપી;
દિન તે—શુભ જે—સત છે,
નિત પાળિશ, ચિત આલિશ—દુખ ટાળિશ;
નમી કાયદા.

૩.

તે સુધર્મ કે જે દાદારે આપ્યો,
શિખવી જરથોશતે જે જગમાં વ્યાપ્યો,
તેજ સત્ય ધર્મે છે ભવમય કાપ્યો;
તનથી—મનથી—ધનથી,
અતિ સુખકર—વળિ દુખહર—છું તુજપર;
જનથી ફિદા.

૪.

આ જે હું સર્વ એકરાર કરુંછું,
 તે મુજ ઇમાનની નિશાન ધરુંછું,
 ભાવે દિન માજદિયસ્નીજ સ્મરુંછું;
 કરતાં—હરતાં—કરતાં,
 નિત કામો—રટિ નામો—શુભ કામો;
 લઈશ કાયદા.

૫.

(ગોરા જિઝાદી—૫૬.)

દોહરો.

સંરસ સર્વથી એજ જે, સકલ ધર્મનું મૂળ;
 તે છે દિન જરયોસ્તની, એમ કરુંછ કબૂલ.

બાજ જમવાની.

નમો યાદ કરુંછું અશો અહરમબ્દ ને;
 સદા ન્યામત બક્ષેછે બહુ સંરસ જે મને. ૧.

પરા અન્ન જળ જમીન આસમાન રેશની;
 (સર્વ) આપાન જેનોજ કરાંમતે બને. ૨.

(ભૈરવિ—એકતાલો.)

દોહરો.

શુકર કરુંછું હું નમી, તુજને આ કરતાર;
 કે આ ન્યામતનો મને, દીધો તે આહાર.

સરોશ ખાજ.

હોંચો સરોશ મદદે મારો—જોશવર ને જે શુભકારી;
 ધરી તેજ હથિયારો કારી—નેકોનાં દુખ દેછ નિવારો. ૧.
 ખૂરાં મન ને સુખન, કામથી—કિધી હોય મેં જે બદકારી;
 નેક થવા હું માફી તેની—માગુંછું જગબાપ તમારો. ૨.
 અહુરમઝ્દની મરજી રાખી—કરું સવાખ બહુ સુખકારી;
 અહુતવર પઠી બચું બદીથી—માંગી નિત હું સરોશ યારી. ૩.

(ભૈરવિ—૫૬.)

દોહરો.

નેકોને પીછાનવા, આપી અફલ હોશ;
 બદીતણી ચુંગાલથી, મને બચાવ સરોશ.

અલાઈ રએશય.

આસુદગી તે નેકો પામે—હોય અશો જે આ જગદ્દામે. ૧.
 જાતી અફઝનાં ફરજદો—નેકોથી ધન બહુ દુનિયામે,
 લામ્બી પામે સુખી જિંદગી—હસી વસો તે ખેહેશત મુકામે;
 આમિન હોજો નેક દુઆ સહુ—ચાહી જે મેં પાક કડામે. ૨.

(પિલૂ—૫૬.)

દોહરો.

થજો સુખી જન સર્વ જે, રહે ધર્મ આત્મીન;
 ખરાં જિગરની આ દુઆ, કરે ખુદ આમીન.

હજંધરેમ.

કર દેહ નિરોગી તું મારી—ઓ ખુદા. ૧.

તનદુરોસતી આપ હજાર ઘણી;
જે ન્યામત સહુથી છે સારી—ઓ ખુદા. ૨.

(તિલંગ—હુંમરી.)

દોહરો.

ઉત્તમ સુખ જે દેહનું, તે તું અમને આપ;
હજાર ને લાખો ધણું, ઓ દુનિયાના આપ.

જસમે અવંધહે મજ્દ.

તું મારી મદદે આવ—ખુદા. ૧.

ફતેમંદ ખેરામ ઇજ્દ જે;
શુભકારી ખુશસૂરત, તેની—હિમ્મતથી નીભાવ. ૨.

મિતો રામ રામશની આપે;
દુનિયાનાં સુખપર જે મવકલ—દુખમાં કરેખ્યાવ. ૩.

આસમાનનાં ચક્રર ને વળી;
મદદ જમાના અનહદનીથી—સંકટ સર્વ હટાવ. ૪.

(જંગલો—૫૬.)

દોહરો.

તાગી સધળી શક્તિથી, મારી મદદે આવ;
ટાળી દુખને આફતો, જગમાં મને નિભાવ.

કેરકેહ મોજદ.

પ્રુદા વંદ તું એટલું બક્ષ વારૂ—ખેહુ જગધામ જેથી મુધારૂં. ૧.

અનહદ પાપ જે કિધાં મેં જગતમાંહ,

તે નહિ હવે હું સ્વિકારૂં;

કામો કરૂં નેક જેથી તમો પાસ,

અંતે બને ન મુખ કારૂં.

૨.

જેઓ આય હકૂત-કિરવર જમિનમાંહ,

કરતાં હોય કાજ સારૂં;

તેઓ પૃથિવ નદી ને સૂર્ય કદનુંજ,^૧

મુખ પામજો નિત્ય પ્યારૂં.

૩.

મુખથી ઘણાં વર્ષ જીવો અશો લોક,

જગતા ખરા લાભ સારૂં;

આમીન હોજો સહૂ નેકને આજ,

આહયું ભલું આય મારૂં.

૪.

(નિઝોટી—૫૬.)

દોહરો.

નેક જનો આ જગતમાં, જિવજો ઘણાંજ સાલ ;

અનહદ લાભો મેળવી, રહેજો સદા ખુશાલ.

^૧ જમીનની પોહોલાઈ, નદીની લંબાઈ, તથા ખુરશ્વેદની

બુલંદી જોટલું.—યાને ખેહદ.

હોશખામ.

- કરુંછું વખાણ ખરી ખામદાદ તારી;
થશે સકલ જોયો શુભઆસ સફળ મારી. ૧.
- ગણું સરસ અહુરમજદ અદલ અધીકારો;
બદી પાયમાલ કરું હારેમન મારી. ૨.
- વખાણુંછ અંમશામ્પદો બહુ શુખકારો;
વળી સર્વ ઈજદો જે કરે મદદગારી. ૩.
- વખાણુંછ શુભ નરો અને મુગુણી નારી;
થઈ ગયાં, છે, અને થશે જે શુભકારી. ૪.
- અશો રાસ્ત અર્ધશવંગ આપ ભલી યારો;
ખુદા નેક જોર બખંશ તું અમને ભારી. ૫.
- સદા અમલ કરો ખુદા કુદરતપર સારો;
ભલાજનો મુખી કરો દુખોને નિવારી. ૬.
- બુરા હવસ દૂર કરો ખસલતો નહારો;
કરે નહી જોયો બદ દુશ્મન મુજ ખવારી. ૭.
- અરે ખુદા એવી કરણી કરો અમારો;
અશો અમે બનો પાસ આવિયે તમારો. ૮.

(ભૈરવ પ્રભાતિ—૫૬.)

દોહરો.

રોજ રજક સુસાનનો, હોરાખામ છે વખત;
સેજ તંજ કર બંદગી, ખિલશે તારું બખત.

ખોરશેદ નિઆયશ.

- ખુદાને હું કંઈયું યાદ જે દુનિયા સરજનારો;
સખી ને સર્વજ્ઞાનો છે, રજક રોજી બખશનારો. ૧.
- વિનાહદનો અદલ તે શાહ છે સહુ પાદશાહોનો;
બહૂ તે નૂરવાલો છે ગુનાહો માફ કરનારો. ૨.
- નમું છું દાદગર રૂડો, વળી અમશાસપંદોને;
ફરોહર નેક આરાધું, તજી રાયતાન બદકારો. ૩.
- ભલા ખ્યાલો મુખન સાથે, ભલાં કામો વખાણું છું;
ખુદાપર હું ફિદા થઈને, રહિરા નિત પાપથી ન્યારો. ૪.
- નમું છું તેજ ઘોડાની ઝડપનો ખૂર પુરનૂરી;
નમું ગેતો મિનો ઈજદો સફળ કરવા જનમ મારો. ૫.
- બને છે પાક પાણી ને જમિન ઝાડો સહુ ચીજો;
નહો આ રોશની જો હોય તો જીવે ન જોંદારો. ૬.
- વખાણું મહેર દાવરને વિના જેના ગુરજ ભારી;
બદી ને જાલમી જગમાં બને ખૂરા જફાકારો. ૭.
- તમે જે નૂર ખુરોદી વખાણે ખુદ ખુદાને તે;
સહૂ તેનો બલા ટળશે ખુદાનો તે થશે ધ્યારો. ૮.

(બૈરવિ—ગજલ.)

દોહરો.

રોશન દુનિયાને કરે, ઝાડપાન જળ પાક;
યાય દરે ખુરોદથી, હારેમન નાપાક.

મેહર નીઆયશ.

રાસ્તી અને રોશનીનો સરદાર નમું;
મેહર દાવરને નમી ભવ દુખ નહિ ખમું. ૧.

મુનસફ ઈજ્જોમાં તે પણ છે ચિન્વત પર;
જેથી પુલગુજાર થઈ ખુદાને પ્રણમું. ૨.

જેની શ્રાવ નેત્ર-શક્તિ છે હજાર ધણી;
જુઠ્ઠાનો વેરી તે છે તોહને ગમું. ૩.

રૂડા મેહરપાસ સુખશાન્તિ અને નેકો;
વૃદ્ધિ કુટુંબની માંગી અશોઈમાંદા રમું. ૪.

પાક દિલથી આરાધી હું મેહર તમને;
આલી નેક આલ બલીમાં કપૂ ન ભમું. ૫.

(બૈરવિ—ગજલ.)

દોસ્તો.

મેહર સદા તોડે બલી, રીજે નેકી કાજ;
આં એવી ગતિ આલ કે, રેહ ચિન્વતપર લાજ.

વીરૂપ હુમત.

- નેક વિચારો મનમાં લાવી—જે સતવચ્ચનો ખોલશે;
જેને નેકી મનથી બાવી—તે સુખમાં રૂહ તોલશે. ૧.
- પુરા વિચારે મન લોભાવી—દુરવચ્ચને મુખ ખોલશે;
કરે બદી જે જગમાં આવી—અંતે હાથો ચોળશે. ૨.

(ભૈરવિ—૫૬.)

દોહરો.

નેકીના અપ્પત્યારથી, પામિશ પહેશ્ત શુકામ;
મળશે દોળખ જે શુરાં, કપૂ કરિશ હું કામ.

દુઆ નામ સિતાયશને.

(ગાયન ૧ હું.)

- સ્તુતિ કરુંછ તે પાક અહુરમજ્દની તેહના ગુણ ગાઈ;
હતો, છે, અને રહેશે નિત જે સર્વ કામમાંહ સમાઈ. ૧.
- વરધીનો કરનારો તે છે રાખી કમી નથી કાંઈ;
ગેબીઓમાં ગેબી જે છે, જેની ગતિ કઈ નહિ પાઈ. ૨.

(યમન કલ્યાણ—૫૬.)

દોહરો.

હતો, છે, અને રહેશે, જે નિત આ જગકામ;
શર કરુંછું તેહનું, ધરી જાણાંપર નામ.

દુઆ નામ સિતાયરને.

(ગાયન ૨ જું.)

- સરજનાર પોતે પોતાનો જે છે જગઆધારે;
અહુરમજ્દ ખુદ નામજ તેનું નહિ ઉપમાનો પારે. ૧.
- સર્વ શક્તિનો માલિક મોટો પેદાનો કરનારે;
છૂપી વાતો સહુની જાણે તે પરવરદેગારે. ૨.
- કેરે જગતની પરવરશી તે અહુરમજ્દ દાદારે;
પાસપાન કુલ જીવજંતનો દયાવંત દાતારે. ૩.
- સદા જગતો પવિત્ર આદિલ સવાખનો ભંડારે;
નમી ભજુંછું શુકર કરો તે હસ્તીનો કરતારે. ૪.

(જિઝોદી—૫૬.)

દોહરો.

- પોતાની મેળે યદ, પેદા રચી જહાન;
દાના તે સાહેબનું, રાખિશ હું નિત ધ્યાન.

દુઆ નામ સિતાયરને.

(ગાયન ૩ જું.)

- જહાંન પેદા કિધી સર્વ સારી;
જાંણ તેની કરામાત બારી. ૧.
- દાનાઈનાં શુભ જોરથી કરીને—મોટા બહુ નેકકારી,
અમશાસપંદો ધયોની સાથ તો—ઈજદો કિધા નેકધારી;
રોશન બહેશત સુખકારી. ૨.

ફરતું આસમાન ચક્રર સદા છે—ઝલકે સુરજ તેજધારી,
ખાલેશ માહતાપ અગ્નિહૃત સિતારા—ચીજેતણી જાતન્યારી;
જેથી જગતને ઉધારી. ૩.

વાયુ પવન સાથ આતશ રોશની—પાણી જમિન લાભકારી,
ઝાડો ગોસપંદ સાતે ધાતુઓ—આદમ નરો કુલ્લ નારી;
તેની અજબ બલીહારી. ૪.

(કાશી—૫૬.)

દોહરો.

અમશાસ્પંદ ઇન્દ્ર વળી, રોશન પ્હેશ્ત મકાન;
સરખ્યાં તે જગ નબ હવા, માહ મ્હેર ઇનસાન.

દુઆ નામ સિતાયશને.

(ગાયન ૪ થું.)

કરૂં હું યજ્ઞને—વળિ નિઆયશને;
તે પુણ્ય માલેક—ખાવિંદ ખાલેક—રિજવી સરસને. ૧.
વાચા જ્ઞાન દેઈ—બક્ષી બુજેગી;
દુનિયાઈ દરએક—પેદાયશો નેક—તેપર મનુષને. ૨.
કારોખાર આ—જગતનો ચલાવો;
ભીડી ભલી પાથ—બૂરાઈની સાથ—તજવા નરસને. ૩.

(જંગલો—૫૬.)

દોહરો.

બક્ષ્યાં વાચા જ્ઞાન તે, કરવા કારોખાર;
કુલ કુદરતપર માનવી, તે કીધો સરદાર.

દુઆ નામ સિતાયરને.

(ગાયન ૫ મું.)

- તે કુલ આગ્રાહીના ખાવિંદને કંઈ નિમાજ ;
જે બરદાસ્ત ધણું કરનારો છે ગરીબનિવાજ. ૧.
- માનસને જાલવવા કુલ પેદાયશની સુલેહ ;
અફલ આપી પિછાનવાને નેકીના સુખવાજ. ૨.
- થઈ ગયા, જે છે, અને થશે જગમાં કુલ દાનાવ ;
કીધો સહુપર શ્રેષ્ઠ પયમ્બર એક ધરી દિલદાજ. ૩.
- રિપતમાનના અશો કુરોહર જરથોશ્તરને હાથ ;
માજદિયરની શુભદિન મોકળી આય જગત સમાજ. ૪.

(દેશ—૫૬.)

દોહરો.

જાળવવા પેદાયશો, સલાહ સંપ સંગાય ;
તેજ બલી દિન મોકળી, જરથોશ્તરને હાથ.

દુઆ નામ સિતાયરને.

(ગાયન ૬ મું.)

- સરસ સર્વ વાણીથી જગમાં જંદ અવસ્તા છે ;
નેકો જેની બરકતથીજ બહેરતે વસ્તા છે. ૧.
- તેની વિદ્યા આસાનીથી પુલગુજાર કરશે ;
દેખાડ્યા તેમાં નેકીના રોશન રસ્તા છે. ૨.
- અશો લોકમાં રવાન વાસો જઈ કરશે સુખથી ;
નહી કોઈ તેથી દોજખને ખાડે કુસ્તા છે. ૩.

જે દુનિયા બહુ રોશન ને વણિ છે ખુશખોથી તર; ૪
 તેની રાહ અવસ્તા આપે બ્યાં સહુ હસ્તા છે.
 કરી કબૂલ વમાસું બોલું પાલું તુજ હુંકમો; ૫.
 ઘો સાહેબ સુખન તુજ નેક દિલોમાં ઠસ્તા છે.

(ખિલાગ પદ.)

દોહરો.

મધ્યમ અવસ્તાનો બલો, કરે બદીને નેસ્ત;
 જિવતાં જીવત સુખ દિયે, મુવા પછી શુભ બહેસ્ત.

દુઆ નામ સિતાયરને.

(ગાયન ૭ મું.)

પાછો તોબાહ કરી ફરું—રે નહિ કદી ગુનાહ કરું. ૧.
 ખાલિશ રહિને નેક દિલે હું—નિત ભજનો ઉચરું;
 સર્વ પાપનો ત્યાગ કરીને—ખુરાઈથીજ ડરું. ૨.
 મન વાચા ને કામ સમજ વણિ—હોશ જ્ઞાને, તરું;
 એ છ શક્તિઓ પાક જીવથો—નેક કામે ધરું. ૩.
 નેક વમાસી નેક કામમાં—બોલી સદા ખરું;
 તુજ મરજી માફકે હું ચાલી—નમી પાર ઉતરું. ૪.

(કાલિંગરો—પદ.)

દોહરો.

શુભ મન વાચા કામ ને, સમજણ અફલ હોરા;
 એ છ શક્તિનાં જોરથી, ટાળિશ બવના દોષ.

દુઆ નામ સિતાયશને.

(ગાયન ૮ મું.)

રોશન રસ્તો બહેશતનો જે, તે હું ખોલી ચાલુંરે;
નહિ જેથી દોજખ ડર પહોંચે, નહીં બને મુખ કાળુંરે. ૧.

જેથી ચિન્ત પાર કરી દેખું બહેશત અજવાળુંરે;
વણ દેહશતથી ખુશખોમાં ત્યાં નોશ કરું સુખ પ્યાલુંરે. ૨.

કરણી માફક બદલો વાળે એજ નિયમ સંભાળુંરે;
પરમદયાળ ખુદાય એકલો, તેની આજ્ઞા પાલુંરે. ૩.

અંત સમે પાપીનાં પણ જે ખોલી દુખનું તાળુંરે;
દયા કરી છુટકારો કરશે, તેના હાથો ઝાલુંરે. ૪.

(ભૈરવ પ્રભાતિ—૫૬.)

દોહરો.

રાહ નેક જે બહેશતની, સદા કરું અખત્યાર;
જેથી બનું સહેજમાં, ચિન્ત પૂલ-ગુજાર.

દુઆ નામ સિતાયશને.

(ગાયન ૯ મું.)

ભાણું હમેશ પવિત્રજવાણી; અહુરમજ્દ દાદાર વખાણી. ૧.

સર્વ શક્તિનો માલિક જેણે કુલ આગાહી જાણી;
સખી તવંગર ખરેજ દિલમાં દયા સર્વની આણી. ૨.

સાતો અમરાસપંદો કાહડો આકૃતમાંથી તાણી;
કિરોજંગર ખેરામ ઇજદ સહુ દફે કરો મુજ હાંણી. ૩.

(ભૈરવિ—૫૬.)

દોહરો.

સાતે અમરાસપંદ ને, કૃતેમંદ ખેરામ;
મારી મદદે મોકળી, કરો સફળ સહુ કામ.

નમસ્કાર ચાર દિશાનો.

- નમુંછું તને પાક પરવરદિગાર;
નમુંછું કરામત તમારો અપાર. ૧.
- નમું આ જગાને નમું આ શહેર;
નમું ખેતરો ને ઘરો જળ નહેર. ૨.
- ઝરાઓ જમિન ઝાઠ ને આસમાન;
નમો હું સિતારા કરું તુજ વખાણ. ૩.
- વિનાહદ ઉજ્જસો, નમું આકૃતાપ્ય;
સપેતામિનો ને નમું માહતાપ્ય. ૪.
- નમુંછું અશો નર નમું નેક નાર;
નમું જોઈ સહુમાં તમારો ચિતાર. ૫.

(પિલ—ખેત.)

દોહરો.

નમુંછ આ માલિક તને, દેખી કુલ તુજ કામ;
ચાર દિશાએ હું ફરી, રટી તમારું નામ.

માહ બોખ્તાર નિઆયશ.

નમી ખુદા ને અમશારૂપંદો માણતાખને કંઈ નિમાજો;
બલું ખુદાનું નૂર નમુંછું કાહ્ડી બંદગીના અવાજો. ૧.

નમુંછ બે ઉપરથી દેખે, નમું નિચેથી જને દેખું;
ગનામિનોનો ત્યાગ કેરીને નેકીની રાખું દિલ દાજો. ૨.

અમાસ વદ ને સુદ પુનમે જે ઘટે વધેછે જે નુરવાલો;
બહાર ફતમાં તે બક્ષેછે આડપાનને સખજી સાજો. ૩.

અશો બખ્શનાશે રોજીનો નૂરમંદ સુખનો દેનારો;
બલો સાહબે-દોલત તે છે લક્ષ્મીકાર પણ છે તે આજો. ૪.

ઘણાં દોર ને હિમ્મત રૂડી પવિત્રાઈ જશ અને ફતેહો;
અશો ખુશી કરનારાં મુજને જોરાવર ફરજંદ નિવાજો. ૫.

(યમન કલ્યાણ—ગજલ.)

દોહરો.

દિન દિન જેહ વધે ઘટે, રોશન માહબોખ્તાર;
તેને જોઈ નમુંછ હું, ગણી તને કરતાર.

અર્ધવી સૂર નિઆયશ.

વખાણી હું આવાં અર્ધવીસૂરને;
નમુંછું દાદારનાંજ નેક નૂરને. ૧.

કરે જે આપ્પાદ જ્ઞાન સુખી જિંદગી;
નમું તે નિર્મળતણી સફાઈ પૂરને. ૨.

ગલીચી ને રોગ જે સહૂ દફે કરે;
વધારે જે મનનાં રૂડાં શહૂરને. ૩.

પિયે જે પાણી તેનું સાફ લહુ કરે;
દિયે દુધ બહુ માતને મુશકિત સૂરને. ૪.

કૂળો કુલ ને ધાન્ય દિયે બહુ જે જગને;
સજાએ પહોંઆડેછે કુટિલ કૂરને. ૫.

મુરાદ નેકની પુરવા રહો ખુશ સદા;
સુખો જશ ધન માંગી વિનવું હુજૂરને. ૬.

(સિંધ કાફી—ગજલ.)

દોહરો.

આવાં અર્ધીસૂર જે, જ્ઞાન કરે આપ્પાદ;
નમુંજ દેખી તેહને, કરી ખુદાની યાદ.

આતશ નિઆયશ.

નમુંછ આતશ તમને ઓ નૂરે ખુદા ;
પવિત્ર કરજો અમને ઓ નૂરે ખુદા. ૧.

હમેશ રોશન રહિને સુખ દેજો ધણું ;
નિવારજો હમ-ગમને ઓ નૂરે ખુદા. ૨.

ભલી મતી વળિ રોજરજક સુજ્ઞાનથી ;
ટકાવજો મુજ દમને ઓ નૂરે ખુદા. ૩.

અસીલ ફરજંદો નામદાર બક્ષજો ;
સુધારજો સહુ શ્રમને ઓ નૂરે ખુદા. ૪.

ધરેછ ભેટ જે દુઆ શુભ તેને કરી ;
હરોછ દુખ ગમ તમને ઓ નૂરે ખુદા. ૫.

(કાશી જિઝોદી—ગજલ.)

દોહરો.

રહે રોશન પામવા, સુખ મેળવવા પૂર ;
હું નમુંછ આતશ તને, ગણી ખુદાનું નૂર.

હાવન ગેહ.

- થજો ખુશુદી પાક દાદારની;
ફિદા નિત જગત સર્વ તેપર બની. ૧.
- અહુરમજદનો હું પરસ્તાર છું;
સદા જેહનો હું નિમકજ્વાર છું. ૨.
- અશો ગેહ હાવન ભલો ખાશ જે;
સદા ઉદ્યમીની પુરે આશ તે. ૩.
- જુઓ આ સવેજો વિમળ તો ખરે,
જળો ઝાડને સૂર્યજેતી કરે; ૪.
- બુરાં મુક્ષમોને કરી તે ક્રમાં;
• મિઠાડેછ રોગો જગત સર્વના; ૫.
- વખાણી સહુ જન ખોરદાદને,
વળી સાથ તેની અમરદાદને. ૬.
- વિના ધાસતી સર્વ ખાણું લિયે,
ખુશી થઈ પાક હોમનું જળ પિયે; • ૭.
- પછી સહુ સવાલો જવાબો કરી,
ખુદાઈ રસમપર જિગરને ધરી; ૮.
- કરે યસ્ન હપ્તંગહાઈતીતણો,
ભલો પાઠ જે લાભકારી ધણો. ૯.
- વળી દર મહોદ્ધાતણો જે વડો;
• ગુતાયોછ કામે, લિયો તે ધડો. ૧૦.

- અર્ધ્યમન મંગલકાર્ય તે બહુ,
કરેછે સવાખો સફળ જે સહુ; ૧૧.
- દિપેછે મહા દબ્બવો જેહનો,
થયોછે રતુતીનો વખત તેહનો; ૧૨.
- દુખો ને બસા જે પટકનાર છે,
કુતેહો ભલાંને બખશનાર છે; ૧૩.
- ભણી વાંણી ગાતાંજ ગાથાતણી,
સદા તેહની તો જરૂર છે ઘણી. ૧૪.
- અરે આ વખત ચીતવતપર ખરે,
અશો મ્હેર મુન્સફ ચુકાદો કરે; ૧૫.
- ભલાંને ભલું ધામ બક્ષે હસી;
નહી રાખિને તે રખાવત કશી; ૧૬.
- પછી ચોકસો તે કરે જગતની,
ખખર લેછ પાપી અને ભગતની. ૧૭.
- નમોયેંછ આ નેક વખતે ખુદા;
નહી કે સહીયેં દુખો આપદા. ૧૮.

(ભૈરવિ—બહેત.)

દોહરો.

આકૃતાખ રોશન થયો, થયાં પાક જળ ઝાડ;
હાવનમાં નાખુદ થઈ, ગનામિનોની આડ.

રપિથવન ગેહ.

- રાજ રહેજે ખુદાવંદ નેક ;
ખૂબી ભણી જેહની છે અનેક. ૧.
- હું તો પરસ્તાર તે એકનોજ ;
છું દિન જરાથોશની નેકનોજ. ૨.
- ખાલેશ ને પાક છે વખત જેહ,
તે નેક છે આ રપિથવન ગેહ. ૩.
- નેકો મળી સાથ મશગૂલ થાય,
સર્વ જગા પંચગાથા બવાય. ૪.
- આરામ પામે પશુ આ સવખત ;
મશગૂલ રેહ ગામપતિ નેકખખત. ૫.
- માથ્રો ઘણાં શુભ ભણાએછ ખાસ ;
નાશે ઉજસે પલીદી ખવાસ. ૬.
- આ નેક વખતે જળો ને જમીન,
ઝાડો ફળો ફૂલ દરિયાઈ મીન ; ૭.
- સાહેબની સર્વ કુદરત હસેછ,
તારીફ જેનો જિગરમાં વસેછ. ૮.
- આપેછ આ વખત તો પુખ્ત જેબ,
લેખાશ રોશન મિટાડીજ એબ ; ૯.

અમશાસપંદો કરોહર પુલંદ,
હુંએ તેજ ખૂનું નૂરમંદ. ૧૦.

રૂડાં ચલાવેછ દિનનાં સકાજ;
માથો ભણી માજદ્યરની સમાજ. ૧૧.

ચાલેછ વ્યાપાર ધંધોજ પૂર;
કંગાલિયતં જ્યેકી થાય દૂર. ૧૨.

કેવી મુશોભિત મિજલસ ભરીછ,
આ વખત અમશાસપંદે કરીછ; ૧૩.

હુંએ ગગનપર હું તેને નિહાળ,
લેછે જગતનો, સકલ એહવાલ. ૧૪.

દાદારને હું નમું આ સવખત;
કે જ્યેકી હું બનું નેકબખત. ૧૫.

(સારંગ—ખેત.)

" દોહરો.

ગેહ રપિગ્વન ઝલકતો, દિયે જગતને ખહાર;
ગુણ ગાવા સાહેબના, તુરત બનું હું ત્યાર.

ઉજિરન ગેહ.

- થજો હમેશ ખુશનુદો અહૂરમજ્દની;
ફિદા જહાંન સર્વ સદા તે ઉપર ખતી. ૧.
- અહૂરમજ્દનો સુધર્મ પાળનાર છું;
પુઠે હું જરથોશ્તનીજ ચાલનાર છું. ૨.
- અશો અતે કૃતેમંદ ઉજિરન ગેહનાં;
વખાણી વરાણુંછું શુભકાજ તેહનાં. ૩.
- જુઓ આ શુભવેળે મશાગુલ ખતે ખરે;
અશો ગુરુઓ ત્યારીઓ યજ્ઞની કરે. ૪.
- પહોંચવાયકી નજદિક વખત રાતનો;
દિયેછે બ્યારે સુખોધ જાત જાતનો. ૫.
- સિપાહો સરદારો લશ્કરો કાજમાં;
વળી છે મશાગુલ શાહ રાજદાઝમાં ૬.
- હવા ખતેછ સિતળ, નરમ તેજ સુરજનું;
હસી રહીછ કુદરત, મહિમા શું વરાણું. ૭.
- પુરા જાનના દુશમન જે ચોકિયાન છે;
નિશે ચોરોના જે જિવનાજ જાન છે. ૮.
- જવાનો નિજ કામ ઉપર વખત થાયછે;
રજા લઈ તે બ્યારે હિમ્મતે જાયછે. ૯.
- જરથોશ્તી સત્ય ધર્મ આચરણુતણો;
ગણાયછે સવખત વળી રાજનો ધણો. ૧૦.

જુઓ આખો દિવસ સૂર્યજેત પ્રકાશી;
નમી હવે દિપાવેછે કુદરત ખાસી. ૧૧.

ખુદાને આ શુભવેળે હું નમી ભળું;
સદા કરી સકાજ હું કુકર્મને તળું. ૧૨.

(ધનાસરી—બહેત.)

દોહરો.

ગેહ ઉજ્જરનમાં અશો, શિખવે દિનનાં કાજ;
પહું અવસ્તા ભાવથી, ભળું ગરીબનિવાજ.

અધવિસ્ત્રેમ ગેહ.

દાદાર અહૂરમજ્દને કરું ખુશાલ;
નેકીનાં કાજ કરો ચાલી શુભ ચાલ. ૧.

જરથોશ્તી માજદિયરની સ્વધર્મ નેક;
પાલુંછું હરખી ફરમાનો દરએક. ૨.

ગાઉંછું અધવિસ્ત્રેમની વખાણ;
રાખી દાદારની સદા હું શુભભાણ. ૩.

આ વખતે દુનિયાનાં કાજ કરી નેક,
પામે આસાયશ જિવજંતો દરએક; ૪.

જેના આનંદમાં અશો અતે પુજેર્ગ,
ગાએછે પાક ભજન સાંધી શુભજેગ. ૫.

- ઠામોઠામે રોશન આતશો કરેછ, .
 ઠંડી ને અંધારૂં જોયકી હરેછ; ૬.
 ભેદો દિનના ભક્ષા શિખેછે નરનાર,
 ગાવા ગુણ ખુદાના બનેછે સહુ ત્યાર; ૭.
 સર્વે સુખદાયક ભણતરનો ઉપયોગ,
 આ વખતે કરી મિટાડે તનમન રોગ; ૮.
 આસાયશ લેછ સર્વજન બની ખુશાલ,
 નેકી ને ભક્તિ કરી બુદ્ધાં ને બાળ; ૯.
 આસાયશ લેછ ધરધણીઆણી નેક,
 સેવા ખાવિંદની કરી ભક્તી અનેક; ૧૦.
 નેકો વિશ્વાંતિ કરે દિપવી સંસાર,
 નેકીથો કરી જગતવૃદ્ધિ ધિંશુમાર; ૧૧.
 આલેછે વડા ધર્મગુરૂનાં શુભકાજ,
 રાજ થઇ નમે સહુ ગરીબાંનિવાજ. ૧૨.
 નેકોનાં ફરોહરો બની પાસબાન;
 સર્વે શુભચીજોપર રાખેછે ધ્યાન. ૧૩.
 આ રૂડા રાતસમે રહું ખુદા નામ;
 જોથી સુખચેત સાથ પામું આરામ. ૧૪.

(યમન કહ્યાણ—બહેત.)

દોહરો.

અધવિશ્રુએમ ગેહમાં, સહુ પામે આરામ;
 ખાખ કિધા આગળ સદા, રહું ખુદાનું નામ.

ઉશહેન ગેહ.

હોન્ને ખુશનુદી અહૂરમજ્દનીજ સદા ;
જાનોમાલથી બની તેપર જગત ફિદા. ૧.

દિને માજદિયસ્ની જરથોશ્તીજ નમી ;
પાપો તણ હું અશોધમાં રહીશ રમી. ૨.

ગાઉંછું ગુણ હું ઉશહેન ગેહતણા ;
લાભો જે વખતે દુનિયા પામેછ ધણા. ૩.

જેહં ઉષા સહિત શોભિત સણગાર સહૂ,
કેવી સુંદર આ શણી ઝલકેછ બહૂ; ૪.

ખેશી ઘોડાની ચારટપર ખહાર જવા,
તૈયારી કરેછ; ચાલેછે સિતલ હવા. ૫.

મર્દોમાંદ્ય પહેલવાનોને ખાશ કરી,
કામે લગાડેછ સહુની દિલદાઝ ધરી; ૬.

સર્વ જનને (જેણે અવેળ સેજ તણ,)
દેછે હુકમ કે કરો શરૂ સાહેબ ભણ; ૭.

કેવી સુખવાસી સોવાસણ છેજ ખરે;
છોડી સેજ ભલાં દરશણ હરખાઇ કરે. ૮.

આહા હવે દિપેછે રૂંડું રૂપ ધણું,
કેવું ગુલાબી ઝઝખલું ઉષાસતાણું; ૯.

દોડાવીને હળવે ઘોડા તે નિજના;
ફેલાવેછ નૂર કરી અંધકાર કૂના. ૧૦.

આશાથી અમશાસ્પદ ખુદાને ભજવા,
તૈયારી કરેછ નેકો પાપો તજવા; ૧૧.

છોડી સેજ ખુદા ભજી સફળ દિવસ કરે;
દર્દો સાથ વળી આકૃત દારિદ્ર હરે. ૧૨.

પૃથ્વીપર ધરપતિ મશગુલ છે જેમ ખરે,
આ વખતે ત્રણ ઇજદો વળિ દરબાર ભરે; ૧૩.

ભક્તિનો સરોશ, રશ્ન-ઇનસાફતણો,
સચ્ચાઇનો આસતાદ, બિરાજેછ ત્રણો; ૧૪.

ખેડાછે ચિન્વતપુલપર દરબાર ભરી,
નોઘેછે કરણી રવાનની સર્વ ખરી; ૧૫.

નેકી બદીનો શુભાર લખી કલમ કસે,
દેખી પાપી થરથરે પુણ્યવાન હસે; ૧૬.

આ વખતે હું વિનવુંછ ઓ ખુદા તમને;
બક્ષો નેકી સુખશાન્તિ ધન સુજ્ઞાન મને. ૧૭.

(કાલિંગરો-ખેત.)

દોહરો.

જેલો ઉઠ તજ સેજને, ઉપાડ ભવનો ખોજ;
ઊરાહેતમાં ભજ ખુદા, સફળ થશે નવરોજ.

પતેત પશેમાની.

(ગાયન ૧ હું.)

તારિક્ક શુભવિચાર સુખનો શુભકામની—

કરુંછ હું સદા;

બદખસતો તજી કુલ્લ જે હરામની—

રટુંછ હું ખુદા.

૧.

ધિક્કારી સદા બદીથી પાછો ફરી—

રહું સદા હરી;

અમશારપંદોની સદ્દ યજ્ઞશની કરી—

કરુંછ જાન ફિદા.

૨.

મુજ લાભને કાજ અહુરમજ્દને નમું

નેકીમાં રમું;

જેથી જહાન ખેલુનાં નહી દુખો ખમું—

સહું ન આપદા.

૩.

નિત જે ન્યામત દાદાર મને દે સહૂ—

શુકર કરી બહુ;

માની ઉપકારો તેહને નમી રહું—

ભલો કરી અદા.

૪.

(ધનાસરી-મુસ્તજાદ.)

દોહરો.

ત્યાગ ફરી બદકામનો, રાખું શુભ સહુ નેમ;

ચાલું રૂડી ચાલ હું, તું રાજી રેહ તેમ.

પતેત પરોમાની.

(ગાયન ૨ જી.)

ઓ ખુદા હવે પાપથી બહુજ હરંછું—
હું પસતાઈ કરંછું;

તે ફરી નહિ કરવા એકરાર કરંછું—
હું પસતાઈ હરંછું.

૧.

કીધાં મેં જો હોય કપૂ કામો ખોટાં—
શું નહાનાં કે મોટાં;

થાકી હું તે પાપમાંજ મારી ગોટાં—
સાચો માર્ગ ધરંછું.

૨.

નાહક મેં જો હોય કોઈને દુખ દીધું—
ચોરી ધન ને લીધું;

ધન છતે જો સવાપ્પ હોય નહિ મેં કીધું—
તે પાપેજ મરંછું.

૩.

કીધી કપ્પુ જો હોય બદનજર બદફેલી—
ખેલો પાપો ખેલી;

શયતાન્યત લઈ તુજ હુકમો છોડી મેલી—
આંસૂ નેન લરંછું.

૪.

માબાપ ભાઈ ખેતો ફરજંદ ને સગાં—
દેઈ તેમને દગા;

જો નસાથી બગાડી કબ્બુ હોય મેં જગા—
તો હું દુઃખ ઠરું છું. ૫.

પાળ્યાં નહિ વચ્ચનો, કીધી ફરજો ન અદા—
તુજ પર નહિ રહી દિદા ;

તું બક્ષ તે ગુનાહની માફી હવે ખુદા—
રે હું પગે પડું છું. ૬.

જે શુભદિન જરથોશ્તને ખુદા તે આપી—
વળિ ગોશ્તાસ્પે જાપી ;

રાખી તે પર એકીન બદીને કાપી—
હું શુભમને સ્મરું છું. ૭.

(ભૈરવિ—મુસ્તજાદ.)

દોહરો.

જે જે પાપો મેં કિધાં, સુણ ઓ જગના બાપ ;
અરાં જાગરથી તેહનો, કરું છું પશ્ચાતાપ.

નમસ્કાર ચેરાગનો.

વરધી થજો સદા રે,
બુજેર્ગ અતશ જે છે આતશદાદગાહનો ;
તેનો પરતાપ તેજ થજો વધારે. ૧.

સકલ તે ગુનાહો જે થયા હોય મુજથી,
તોખાહુ કંઈંછ તેની;

થન્ને ખુશાલ અહુરમજ્દ,
નમુંછ હું આતશ ઓ નૂર-ખુદા રે. ૨.

(દેરા—એકતાલો.)

દોહરો.

ખુન્નેર્ગ આતશદાદગાહ, તારો વધો પ્રતાપ;
અંધારં અજ્ઞાન તું, ટાળી સહુ સુખ આપ.

નમસ્કાર મુકંતાદનો.

તમામ ગુનાહથી હવે ફરંછું;
પતેત હું કંઈંછું. ૧.

અશો લોકનાં ફરોહરો જે-જહાંન કરે આપ્યાદ.
વખાણુંછ શુભ તે સહુને હું-કરી ખુદાની માદ. ૨.

(કાલિંગરો—એકતાલો.)

દોહરો.

અશો ફરોહર સર્વ જે-કરી ગયાં શુભકાજ;
યાદ ફરી હું તેમને-નમુંછ ગરિબનિવાજ.

નમસ્કાર દોખમાનો.

આરાધુંછું હું અશો ક્રોહર સઘળાં ;
જેઓ કૂચ કરી ગયાં દેઇ તનો ભલાં. ૧.

પસતાઉંછું તોખાહ કરી ગુનાહોથી ;
નમુંછ જે અશોઇમાં થઇ ગયાં સખળાં. ૨.

(ધનાસરી—એકતાલો.)

દોહરો.

યાદ અમો કરિયેછિયે, કુલે નેક રવાન ;
જે અશો ક્રોહરતાણું, છે આ પાક મકાન.

નમસ્કાર પરવતનો.

હું તમામ ગુનાહની ;
પતેત કરુંછું બદ તેતો સહુ જાણી. ૧.

વખાણુંછું પહોડો જે છે ઉપયોગી બહૂ ;
ખુદાની તેને શુભ પેદાયશ માની. ૨.

(ભૈરવિ—એકતાલો.)

દોહરો.

અમુલ્ય બહુ છો કામના, તમો પાક કુલ પહોડ,
વખાણિયેછિયે અમો, ગણી ખુદાનો પાડ.

નમસ્કાર પાણીનો.

પતેત હું કરુંછ કુજ સર્વ પાપની ;
વખાણ હું નમી કરુંછ જગતપાપની. ૧.

નમુંછ લાભકાર અર્દવિસૂર તમને ;
કરુંછ સ્વચ્છતાયકી નિમાજ આપની. ૨.

(સારંગ—એકતાલો.)

દોહરો.

નિર્મળ જળથી પૂર તું, કરે પક્ષીદી દૂર ;
નિમાજ નિત હોજો તને, પાક અર્દવીસૂર.

નમસ્કાર ઓરવરનો.

કરુંછ સર્વ પાપથી પતેત હું કરી ;
કરુંછ તોજશો ખુદાઇ રાહને ધરી. ૧.

નિમાજ નેક આડપાન નિત્ય પામજો ;
ખતાવટો ભલીજ જે ખુદાઇ છે ખરી. ૨.

(પિલૂ—એકતાલો.)

દોહરો.

બલાં આડ તમ જગતને, દોછો કુલ આહાર ;
નિમાજ તમને હું કરી, બચુંજ જગકરતાર.

દોઆ તંદરોસ્તી.

તનને નિત છે સુખ શાન્તિતણી,
જિવવા બહુ વર્ષ જરૂર ધણી ;
અમશાસ્પનદો ઇજદો સખળા,
મદદો પુજને કરન્ને સધળા. ૧.

જરથોસ્તતણી શુભદિન ભલી,
હરખી નમન્ને દુનિયા સધળી ;
મુજ શાહ સગાં અનન્મૂમનને,
મળન્ને સુખ સર્વ સહુ જનને. ૨.

મુજની સહુ નેક દુઆ કુળન્ને,
જશ દ્રવ્ય અશોધ સદા મળન્ને ;
બહુ વર્ષ સુધી જગમાં ઠરન્ને,
નિત આમિન આ યજદાં કરન્ને. ૩.

(ભૈરવિ—તોટક છંદ.)

દોહરો.

સદા સુખી સહુ જીવન્ને, શાહ ખેરા હમદિન ;
મુજ સત દિલની આ દુઆ, કરો ખુદા આમીન.

દીનનો કલમો.

સકલ દિનમાં રાસ્ત ને ભલી,
ખલકમાં ખુદાએજ મોકળી;
સરસ તે જરથોસ્ત લાવિયા,
કપ્પુલ જે કરે તેજ ફાવિયા.

૧.

નમન હું કરું છું ખુદાયની,
અદલ દિનને સ્વચ્છ જે ખની;
અહુરમજ્દને નિત્ય ભાવિયા,
કપ્પુલ જે કરે તેજ ફાવિયા.

૨.

(દશ—લલિત છંદ.)

દોહરો.

પાક રાસ્ત સંપૂર્ણ જે, સર્વ ધર્મનું મૂળ;
તે છે દિન જરથોસ્તની, એમ કરું કપ્પુલ.

પરચુટન બાબદો.

ખુદા તું સહુનો પેદાકરનાર છે.

- જમાના ને જનદારો^૧—સહુનો તું સરજનારો ;
ફલક^૨ ને ખલક ગુલજારો—સહુનો તું સરજનારો. ૧.
- પશૂ પક્ષી જમિન^૩ ઝાડો^૪—નદી નાળાં અને પહાડો;^૫
સમૂદ્ર મોહટો ખારો—સહુનો તું સરજનારો. ૨.
- સુરજ^૬ ને ચાંદ^૭ સહુતારા^૮—સદા ગુણગાયછે તારા;
કરેછે નિત્ય પોકારો—સહુનો તું સરજનારો. ૩.
- સહુથી નાહતી ચીડી—મકોડી માંખ ને કીડી;
પુગાડે સર્વને ચારો—સહુનો તું સરજનારો. ૪.
- મુક્ત દેહે હવા પાણી—અમોને તાહરાં જાણી;
દયાળુ બાપ તું મારો—સહુનો તું સરજનારો. ૫.
- ધન્યદ અમશાસપંદોને—ફરેશતા નૂરમંદોને;
કુલે આદમ અરજદારો—સહુનો તું સરજનારો. ૬.
- અમોને તેંદિધો રેહુપર—અશોજરથોશત^૯ પથગમ્પર;
ફિરો જમંદ તું ખ્યારો—સહુનો તું સરજનારો. ૭.

(પિલ્લ—ગજલ.)

^૧ વંદીદાદ ૨-ફ. ૧ ઈત્યાદિ. ^૨ યજ્ઞને હા ૧૬-ફ. ૨ ઈત્યાદિ.
^૩ “આંમ અહુરધાતાંમ.” ^૪ “ઉરવરાઓ મજ્જદધાતાઓ.”
^૫ “ગરયો મજ્જદધાતાઓ.” ^૬ યજ્ઞને હા ૪૪-ફ. ૩.
^૭ યજ્ઞને હા ૨૬-ફ. ૮.

ખુદાની તારીફ.

જગના કરતાર તને પ્રણમી,^૧
કિરતી તુજ ગાઇ રહુંછ નમી. ૧.

અતિ શોભિત^૨ તું અતિ શ્રેષ્ઠ ખરો,^૨
સુપ્રકાશિત^૨ તુંજ સુજ્ઞાન^૨ ઝરો ;
બહુ નેક^૨ અશો^૨ બહુ તું જખરો,^૨
ન કરાંમતમાંદ્ય કરીછ કમી. ૨.

ભરપૂર મિનો^૨ બહુ હંદાપણથી,
મશહૂર^૨ અશોધતણા ધનથી;
નિત યાદ તને કરતી મનથી,
કુત્ર જગત ખુશાલ રહીછ રમી. ૩.

સરજી તન^૨ તેજ દિધો દમને,
સુખ સર્વ સદૈવ^૨ દિધાં અમને;
જશ ગાઇ ખુદા વિનવી તમને,
નિત લૈશ બહી શુભરાહ સમી. ૪.

(બૈરવિ—૫૬.)

^૧ ખુરશેદ ન્યાએશ—ફ. ૧.

^૨ યજ્ઞને હા ૧—ફ. ૧.

ખુદાની બંદગી.

બુલંદ દરબજના સરદાર ખુદા તું;^૧
અમર્ગ અશો છે જગકરતાર ખુદા તું. ૧.

અમોને છે આસરો ગુણો ગાવાથી;^૨
ખુશી ખુરશીનો છે આધાર ખુદા તું. ૨.

તને અરપણ કસીયેંછ આમ બંદગી;^૩
ખરો છે જશનેજ સખવાર ખુદા તું. ૩.

સુખે તુજ પેદાશપર રાજ કર^૩ સદા;
પવિત્ર ન્યામતોના દેનાર ખુદા તું. ૪.

પ્રમાણિક જતને કર બળવંત હાકમો;^૩
ફના કર પાપી, ઓ દાદાર ખુદા તું. ૫.

(સિંધ કાશી—ગજલ.)

^૧ યજ્ઞને હા ૧—ક. ૧૧.

^૨ યજ્ઞને હા ૭—ક. ૨૪.

^૩ યજ્ઞને હા ૮—ક. ૫.

અશો જરથોશ્તની સિક્ત.

- સરસ સહુથી^૧ ખગે રેહ્યર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર;
દરૂદ તારાં રવાંન્ ઉપર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૧.
- અમાશે દાદ તે લીધો, તજવી તે બદી દીધી;^૨
ઉતારી નેક રાહોપર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૨.
- જગતને કાજ તે કુખને, લિધું માંથે તજ સુખને;
કિધો કુખનો દિલે નહિ ડર,^૩ અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૩.
- લડાઈ તું લડ્યો સતની, અહુરમજ્દી મહોખતની;
મુકી માલો મહેલો જર,^૪ અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૪.
- ખુદાની રાહપર ચાલી, અશોઈને સદા પાલી;
સદા રાજ કિધો પરવર,^૫ અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૫.
- બદી, અજ્ઞાન અંધારૂં, કિધું તે જહાંતથી ન્યારૂં;
બલો તું નેક તાલેવર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૬.
- પઠો સહુ આક્રિન લાખો, ફિદા જનનો કરી નાખો;
કહો તું રેહ્નુમાઈ કર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૭.
- બલે દાદાર તે સ્થાપ્યો, જનમ જરથોશ્તને આપ્યો;
ખુલ્યું જ્યેથી સુખોનું ધર,^૬ અશો જરથોશ્ત પયગમ્પર. ૮.

(પિલૂ—ગજલ.)

^૧ ફરવરદીન યશ્ત—ફ. ૮૭-૯૫.

^૨ વંદીદાદ ૧૯—ફ. ૧-૧૦.

^૩ ફરવરદીન યશ્ત—ફ. ૯૪.

અંગ્રેમેન્યુશની લાલચ સાંભણે જરથોશતનું મક્કમ રેહવું.

(વંદીદાદ ૧૯—ફ. ૧-૧૦.)

દોડી આવી ઉત્તરથી અંગ્રેમેન્યુશ બહુ પૂરો,
બોલ્યો એમજ મરંકીવાલો ગુસ્સે થઇ તે પૂરો;
ઓ દરજ્જા મારો—જરથોશતને કોઇ મારો. ૧.

મારો પેદાયશની તેતો કરેછ બહુજ ખરાબી,
નેકો જગમાં ફેલાવી નાખેછ બદીને દાબી;
કોઇ તુરત જાવો—એનો જાન લેઇ આવો. ૨.

આ હોકમ મુણતાં કીધી બહુતિ દેવે તૈયારી,
દોડ્યો તે જરથોશત સાંભણે લબ્ધ હથિયારો ભારી;
મ્હોત ભરેલો જે—ચાલ્યો પુરો એકલો તે. ૩.

બ્યારે જરથોશતની સાંભણે ભિડવા બરી બાથો,
આવ્યો ત્યારે હોનવર મુણી છવ લેઇને નાઠો;
ગફલતથી જાગ્યો—બિહ થરથર ધુજવા લાગ્યો. ૪.

પાછો જઇ ગુસ્સે થઇ અંગ્રેમેન્યુશ આગળ બોલ્યો,
રે આંધળિયા, એમ કહોને ભેદ ભરમ આ બોલ્યો;
ખ્યાલી તું ખોટો—“એનું મ્હોત હું નહિ જોતો.” ૫.

બૂરા મુખન ફરી દરજ્જાથી સાંભળતાં જરથોશતે,
ભીડ્યાં ભારી હથિયારો, વિન ડરે ખુદાના દોસ્તે;
ગોફુણ ઝટ આવ્યો—ઊઠીને લડવા ચાલ્યો. ૬.

પુછ્યું દેવે આ હથિયારો તુજને મળિયાં ક્યાંથી,
ઉત્તર દીધો જરથોસ્તે કે દરેજ બહેછે બ્યાંથી;
ત્યાં જખાર નારે—પામ્યો પોરોશરૂપ ડેરે. ૭.

બોલ્યા મોટેથી જરથોસ્ત અરે સુણજો બદખતો,
બ્યાંહ સુધી સોરયોસ જનમશે કરોશ તમને ધાતો ;
નેકોને પાળી—સર્વ બદી ઉંધી વાળી. ૮.

જતસ્તીથી નહિ વળિયું ત્યારે માંડો લાલચખાજ,
અંગ્રેમેન્યુશ એમ બોલિયો કરું તને હું રાજ;
જો તુજ દિન ત્યાગે—બક્ષું જે મુજથી માગે. ૯.

જોની જુહાક રાજપાટ મોટું પામ્યો મુજ હાથે,
સર્વ સુખો ભોગવિયાં, જો મુજ સુખન ચ્હડાવ્યો માથે;
તેવો તું થારો—થારો વૈભવ તુંજપાસે. ૧૦.

ઉત્તર દીધો જરથોસ્તે કે જો મુજજિવ કયુ જાએ,
મારાં હાડ બુદ્ધિપણ મુજથી જો કયુ જૂઠાં થાએ;
તોય ન ધિક્કારું—છોડું નહિ હું, સત મારું. ૧૧.

પુછ્યું અંગ્રેમેન્યુશે કે મુજ પેદાયશ સારો,
તેનો નાશ કેમ તું કરશે, કેહ મને વિસ્તારી;
શા હથિયારોથી—ને કેવા આજ્ઞારોથી. ૧૨.

દીધો જવાબ જરથોસ્તે કે તેજ મુજ હથિયારો,
તે સહુ છે દિનના આલાતો સુખન ખુદાનો પ્યારો;
શ્રેષ્ઠ સર્વથી જે—શુભ ઓજર હોનવર છે. ૧૩.

(જોગિયા—સાખી.)

જરથોશ્તી મજ્જુપ્પ.

એક ખુદાનેજ માનનારો—

જરથોશ્તી છે મજ્જુપ્પ અમારો ;

બૂત પરસ્તીથી તો ન્યારો—

જરથોશ્તી છે મજ્જુપ્પ અમારો.^૧

૧.

સાતો સદગુણ તેના જાણી—

અમશાસ્પદો સદા વખાણી ;

નિરાકાર તે બજવા ધ્યારો—

જરથોશ્તી છે મજ્જુપ્પ અમારો.^૧

૨.

મહેર માહ ને આતશ ઝાડો—

પાણી ધરતી ખીલંદ પહાડો ;

સરસ નર તેનાં ગણનારો—

જરથોશ્તી છે મજ્જુપ્પ અમારો.^૧

૩.

સાચાં મનથી સાચું બોલી—

સાચાં કામ કરો અનમોલી ;

એ ત્રણ શિખ સાચી દેનારો—

જરથોશ્તી છે મજ્જુપ્પ અમારો.^૧

૪.

જિવતાં જીવત દુખ કાપે દ્વાં—

ખેશત મુવા પાછળ આપે ત્યાં ;

તનમનનાં સહુ દુખ હરનારો—

જરથોશ્તી છે મજ્જુપ્પ અમારો.

૫.

ભલે ખુદામ જનમ તેં આપ્યો—
 જરથોસ્તને પયમ્પર સ્થાપ્યો ;
 ઈળિયા જેથી બવના ભારો^૧—
 જરથોસ્તી છે મબ્હુપ્પ અમારો. ૬.

(કાશી—ગજલ.)

જરથોસ્તી ધર્મની ખુખી.

- દિને જરથોસ્તમાં છે સાચ ફિલસૂફી ભરી ભારી ;
 જુઓ કેવા ભલા વીચારથી ભરપૂર છે સારી. ૧.
- સકલ સુખ ખેલુ દુનિયાનાં સમાવ્યાં છે સરસ તેમાં ;
 વળી મનને અશોધ દે તજે તન સર્વ ખીમારી. ૨.
- કહેછે કોઇ કે મળશે મુક્તિ મુજ દિનદારોને ;
 પૂરાંને તો ખરે જરથોસ્ત નહિ દેશે કંપૂ તારો. ૩.
- કરો કરણી તમે જેવી ફૂળો તેવાંજ મળશે ત્યાં ;
 કહે જરથોસ્ત કે પૂરાં નહીં લેશે દયા મારો,^૨ ૪.
- ભલી તારોકુ જેની તો કરેછે પારકાઓખી ;
 ઘણા જ્ઞાની ખરેખર તેહની છે પામિયા યારી. ૫.

(નિઝોદી—ગજલ.)

૧ ફરવરદીન યસ્ત—ફ. ૯૪.

૨ યજ્ઞસ્ને હા ૩૧—ફ. ૨૦.

કુશતી વિશે.

બાંધો કુશતી સત હિમ્મતની;
હિમ્મતની, બહુ કિમ્મતની.

૧.

સુદરેહનાં બજારપર કમ્મર,
બાંધ બુદ્ધ મ્હોખ્યતની;
પછાડ તું શયતાન લડીને,
કુશતી શુભ નૈયતની.

૨.

હુમતેની તલવાર હાથ લઇ,
અશોધનાં તાકતની;
હુખતે ગુરજે કર ધુળધાંણી.
દુનૂખત ને દુશ્મતની.

૩.

હુવરેશતેનો તીર પોધને,
કમાન બહુ બરકતની;
ખેંચીને કર પાએમ્મલી,
બૂરી દુનૂવરેશતની.

૪.

જરાયોશતનો ઝુલુડો ઉચકો,
નકલ કરો ખસ્લતની;
તેની શિખ સહુ પાળી ઠાળો,
દહેશત આકેબતની.

૫.

લડી લડાઇ જડો ઉપેડ તું,
 પુરી શયતાંનિયતની;
 અશોધથી તું અમર રહોને,
 આખ મઝા જિન્નતની.

૬.

(કલિંગરો—૫૬.)

નવજ્નેતની મુખારકખાદી.

મુખારક હોજો આજે—નવજ્નેત બહો જે ગાજેરે. ૧.

વધિયો એક આજ જરથોશ્તી—સુદરેહુ કુશતી સહાજે;
 ભલો ધર્મ હરખાઈ કપૂસે—આજ ખુલંદ અવાજેરે. ૨.

ચોક ચાંદને ફૂલ તોરણે—રૂઠું સર્વ ખિરાજે;
 મંગલ-ગાઈ સખો સહુ આશિષ—દેછે જેને છાજેરે. ૩.

જરથોશ્તને પગસે ચાલી—રિઝજો નેકી કાજે;
 સદા રહી મુખ લેજો દેજો—તમવાલીને રાજેરે. ૪.

કરણી એવી નિત કરજો કે—ઝલકો નેકી તાજે;
 સદા જગતનાં સર્વ મુખોથી—તમને ખુદા નિવાજેરે. ૫.

(બૈરવિ—૫૬.)

બંદગી.

ઓ ખુદા હાથ જોડી કહું છું નમી,^૧
આય મારી મુરાદો પુરી પાડ તું ;
તું પિતાને તજી ક્યાં રહું હું ભમી,
આય મારી મુરાદો પુરી પાડ તું. ૧.

રે પિછાંની તને હું ભલી અફલે,^૧
નેક કામો કરું જ્યેથી તું મળે ;
જહાંન રાજી કરું હું સહૂને ગમી,
આય મારી મુરાદો પુરી પાડ તું. ૨.

આપ લામ્બી ભલી જિંદગી તું મને,^૨
કે રવાને જરાયોશત રાજી બને;^૨
ગંજ રાસ્તી બખ્ષશ રાહ દે તું સમો,^૨
આય મારી મુરાદો પુરી પાડ તું. ૩.

ક્યાર ઓ સાચ પામિશ તને દેખવા,^૩
તાહરે મોહડે હું શિખી લેખવા;^૪
બેહમન માર્ફતે પોહચિશ તુજગમી,^૫
આય મારી મુરાદો પુરી પાડ તું. ૪.

^૧ યજ્ઞને હા ૨૮—૬. ૨.

^૨ યજ્ઞને હા ૨૮—૬. ૭.

^૩ યજ્ઞને હા ૨૮—૬. ૬.

^૪ યજ્ઞને હા ૨૮—૬. ૧૨.

^૫ યજ્ઞને હા ૨૮—૬. ૩.

તુંવિના હું ન પિછાનતો કોઈને,^૧
કાંનથી સાંભળી ધ્યાનથી જોઈને;^૨
નિત્ય નેકી ભલીમાં રહું હું રમી,
આય મારી મુરાદો પુરો પાડ તું.

૫.

(દેશ—ગજલ.)

દયાવંત દાદારની તારીફ.

- ઝરે દાદાર શું વરાણું દયા દાતાર તાસે;
થયો હું તો નગુનો, પણ તને છે દાઝ મારો. ૧.
- પ્રથમ છોડાવિયો રે ગર્ભની દુર્ગંધથી તેં;
ખચાવી નર્કથી મુજને ખત્તની આગબહારી. ૨.
- ભરો દૂધ મતયાંને મોકળું આગમજથી તેં;
કિધી મેં ખેઈમાને આવતાંનેવાર જારી. ૩.
- દિનોદિન ખચપણે વધતું મને તન, રૂપ દીધું;
ખતી મેં મુર્ખ ખોયા રમતમાં દિન લાભકારી. ૪.
- જીવાંની મેં ગુમાવી એશ ને આરામ શોધી;
સુલ્યો હું ગર્ભવચ્ચનો તોય તેં દીધીજ ચારી. ૫.
- બુઢાપામાં નજર મુજ કર્તુકોપર તેં ન કીધો;
દયા મુજ હાલપર લાવી દિધાં દુખને નિવારી. ૬.

(ભૈરવિ—ગજલ.)

^૧ યજ્ઞને હા ૩૪—૬. ૭.

^૨ યજ્ઞને હા ૩૦—૬. ૨.

સંતોષી જિગરની ખુદાને અરજ.

નથી હું માંગતો માલેક તમપાસે ખજાનોરે;
મને બક્ષો તમે માફી અરે આ અર્જ માનોરે. ૧.

બગીચા બાગને કાજે નથી હું જોડતો હાથો;
તમોવણ કોઈનો મ્હોતાજ ના કરશો દિવાનોરે. ૨.

નથી હું માંગતો મેવા લહેજતદાર પકવાનો;
મને રોટી નિમકથી રાખશો બસ ના બિગાનોરે. ૩.

પડી હું તો પગે નહિ માંગતો ઘોડા અને ગાડી;
અરે બસ બેહુ પગહાથે મને રાખો મઝાનોરે. ૪.

સખાવતનાં સવાબો જો બને નહિ મુજ ગરીબીમાં;
બદી બસ હું કંઈ નહિ કે મળે સુખનાં મકાનોરે. ૫.

જવાહિરથી નથી હું ચાહતો શોભાવવા તનને;
કરો બસ મુજ શિકલપર શાન્તિ સુખની સહુ નિશાનોરે. ૬.

અરે દાદાર મુજ બંદા ઉપર રેહજો તમે રેહમી;
નથી મુજને કશી દરકાર જો રૂઠે જમાનોરે. ૭.

(ભૈરવિ—ગજલ.)

દયાળુ દાદારની વખાણ.

દાદાર દયાળુ કેમ કરી હું—વિસરું તુજ ઉપકાર ;
દયાળુ વિસરું તુજ ઉપકાર. ૧.

વણ બાડે ધરતી તે દીધી—વણ દામે જળધાર ;
દીધો મુજ જિવકાજ મુક્ત તે—પવનતણે આધાર.^૧ ૨.

ચંદ્ર સૂર્યની અજબ રોશની^૨—મેઘ પડે નવધાર ;^૩
અગણિત તારા અમકાવેછે^૨—ગગનતણો વિસ્તાર. ૩.

ઝાડપાન ને ફૂલ ફળો દે^૧—દુનિયાને આહાર ;
મુજ સુખનાં સહુ સાંધણુ સાંધી—સરબ્યો તેં સંસાર. ૪.

હંચા પહાડો શોભિત લાગે—સંમુદ્રનો નહિ પાર ;
નદી સરોવર ભરપુર જળથી—સહુનો તું કરતાર. ૫.

પશુઓથી સહુ મદદો પામી—કરું જગત વ્યવહાર ;
પક્ષી મુજને ગાઇ રિજવે—સરસ સજી સણગાર. ૬.

સકલ શ્રુતિનાં જિવજંતો પર—મને કિધો સ્તરદાર ;^૩
ઓ દાતાર કેમ હું વરાણું—અગણિત તુજ આભાર. ૭.

(દેશ—૫૬.)

^૧ યજ્ઞને હા ૪૩—ક. ૪.

• ^૨ યજ્ઞને હા ૪૩—ક. ૩.

^૩ કુઆ નામસિતાયન્ને.

ખુદાની બંદગી.

ઓ ખુદા તને હું તજી—કોણ કને જાઉં;
કોણ બિન્ન પાસ જઈ—ગરજ હું સરાઉં. ૧.

તારું હું રાજ તજી—ક્યાંહ તન છુપાઉં;
દાસ રહી તમો પાસ—આસ શુભ પુરાઉં. ૨.

શાન્ત મને શાન્ત તને—બ્રાન્તિ ભય મિટાઉં;
જંત્ર મંત્ર તંત્ર તજી—યંત્ર તન નિભાઉં. ૩.

નરસ તજી સરસ સજી—ભૂષણો રિજાઉં;
શક્તિ ધરી ભક્તિ કરી—ભાવભજન ગાઉં. ૪.

સત્ય જ્ઞાન સત્ય ખ્યાન—સત્ય આત્મ ચહાઉં;
નિરાદિન તુજ ધ્યાન ધરી—પળપળ હરખાઉં. ૫.

નાથ તું અનાથતણો—શિર તને નમાઉં;
જેથી હ્યાં સુખી રહી—ત્યાં નહિ પસતાઉં. ૬.

(જેરવ પ્રભાતિ—૫૬.)

મનાન્ત.

હું તારે શરણે આયો—બહુ ભમીભમી પસતાયોરે. ૧.

દુશ્મણોનો દોસ્ત બનીને—તજિયો શોખ સવાયો ;
નીચ બદીનો ગુલામ થઈને—દોજખ ખાડ ડટાયોરે. ૨.

જીકાંની જંજલ કરીને—હ્યાનત લીભ કમાયો ;
હારેમનની સેવા કીધી—તારો ગુણ નહિ ગાયોરે. ૩.

ખસલતમાં હેવાન હટાવ્યાં—બની માનવી જાયો ;
ઓ દાદાર તણ હું તમને—હાડમાર બહુ થાયોરે. ૪.

(ભૈરવિ—પૃદ્ધ.)

બંદગી.

ભવભય જેથી ઉતરૂં પાર, બક્ષો તે કરણી કરતાર ;
જેથી તમ નિત રહો ખુશાલ, બૂરા થાય નહી મુજ હાલ ;
પાલું જરથોરતી ફરમાન, ભૂલું નહિ તારૂં એહસાન ;
જેથી રિજવું તું જગઆપ, તેવી કરણી મુજને આપ. ૧.

સાચું બોલું દિન ને રાત, જીકાંની જાણું નહિ જાત ;
નેકોનો શોભિત સણગાર, પહેરી પાર કરૂં સંસાર ;
રાખું હું તમથી નિત કામ, ભાવે ભજું તમારૂં નામ ;
જેથી ટાળું સહુ સંતાપ, તેવી કરણી મુજને આપ. ૨.

માત્રપિતા પર રાખું ધ્યાન, પાય પડીને આપું માન ;
 ગુરુશિષ્ય પાલું જે છે નેક, બાકી નહિ રાખું હું એક ;
 ભાઈબેનપર રાખું પ્રેમ, જેમ તમોપર રાખું તેમ ;
 જેથી જશનો પામું છાપ, તેવી કરણી મુજને આપ. ૩.

ઉદ્યોગી હું રહી સદૈવ, આળશથી ન ડુબાડું દૈવ ;
 મન વચ્ચે ને કાંમે નેક, એ ત્રણ ધનથી રાખું ટેક ;
 જેઈ મુજ કામો હરશેજ, પાર ઉતારો પાક ફિરોજ ;
 જેથી ટાળું જગનો શાપ, તેવી કરણી મુજને આપ. ૪.

(યમન કલ્યાણ—ચોપાઈ.)

સચ્ચાઈ સારૂ બંદગી.

સત્યતાની શુભ હિદાયત—નિત અમોને આપ તું ;
 આપ સહુથી સરસ સુખ આ—દર્દ દુખ સહુ કાપ તું. ૧.

રાસ્ત જશનેની સદા—કરિયે વખાણો હર્ષથી;^૧
 સાચ છે સુખનો તમારા^૨—સાચ છે જગબાપ તું.^૩ ૨.

સત્યતાથી તો સદા—કુદરત ટકીછે જોશથી ;
 સાચવટ ઉત્તમ સવાબે—કાપ સઘળાં પાપ તું. ૩.

^૧ યજ્ઞને હા ૩—૬. ૫.

^૨ યજ્ઞને હા ૭—૬. ૨૬.

^૩ હોરમ જુદ યજ્ઞ—૬. ૭.

સર્વ સુખની ખાણ છે—સચ્ચાઇ બેહૂ જહાંનમાં;
ટાળ તે બક્ષી અમોને—આય ભવના શાપ તું. ૪.

સત્યતાની બંધે—જરથોશ્ત જગમાં ફાવિયા;
સ્વર્ગની આ મ્હોર સાચી—અમ જિગરપર છાપ તું. ૫.

(કાશી—ગજલ.)

દાનાઈનો ચિરાગ.

ચિરાગે દાનેશ રોશન કરો; સદા તે જિગરને મકાને ધરો. ૧.

• ખરા સુખનું તો કરી સાફ ટંપ્લર, મહેનત ચાક લઈ નરો;
ભલી ચાલનું તેલ તેમાં પુરીને, પવિત્રાઈ જળથી ભરો. ૨.

સખાવત આંકડે પોઈને કાકડો, વમાસણ ભલીનો નરો;
ખુદાયાદની આંચથી કરી રોશન, નમી નેક નિત્યે ઠરો. ૩.

કેન્ને નાશ અજ્ઞાન જે અંધકારો, પડો નહિ ખાઇ ઠાંકરો;
ભલાં જ્ઞાનનાં શુભ ઉજ્જરો દિપાવો, જહાંનો બેહૂનાં ધરો. ૪.

બધી ગુલ કેવૂં ના ખાઝવાજ દેશો, સદા તે ઝાંખથી ડરો;
જલીને પ્રકાશી જીવતાં જિવત સહુ, ભવનાં સંકટો હરો. ૫.

(કાલિગરો—૫૬.)

તન એક આતશખાનું.

આ તનનું કર આતશખાનું—રૂઢ કેબસો ભાઈરે;
મન મોખેદ પાસ દેવાડો—બોય ત્યાંહ હરખાઈરે. ૧.

જિગર પાતરે રૂઢ પરઠ તું—જે દે મુખ ઝલકાઈરે;
શુભ કરણોની કાઠી બાજો—ખુશબોદાર સવાઈરે. ૨.

હુમતેની તો ચમચ હાથ લાઇ—હુખતે ચિમટો ચ્હાઈરે;
હુવરેશતેનો ઘંટ વજાલો—પાંચો ગેહ ગુણ ગાઈરે. ૩.

અજ્ઞાની અંધારું ટાળો—કરો પૂર રૂશનાઈરે;
ભીતરની ચશમોથી જો ત્યાં—ખાલિસ તૂર ખુદાઈરે. ૪.

તેના ઉજાશથી તું જોરો—ખેશત રાહ મુખદાઈરે;
અરે ભાઈયો ખુદ ખુદાય ત્યાં—વસેછ નિત મલકાઈરે. ૫.

(જિઝોટી—૫૬.)

હોમની વખાણ.

(ચજશને હા ૯ મો—૧૦ મી લીટીથી.)

પવિત્રાઈનો પીવા મીઠો—સરસ હોમ રસ ધ્યારોરે;
મનને પાક ઈબાદતખાંને—કરો ચજશની યારોરે. ૧.

જિગર હાલનિમ હુમતેથી—અજવાળી સાફ સમારોરે;
હુખતેથી નેકી લાલાપર—બાઝી કીટ ઉતારોરે. ૨.

અવયવના આલાતોને—હુવરેશ્તેથીજ સુધારોરે ;
એકિનને ઇંડોળે ખેશી—માંડો હાર કઠારોરે. ૩.

હિમ્મતનું શુભહોમ ખનાવી—રેડો પ્રિત જળધારોરે ;
લાગ ખુદા લહેનો લઈ છુંદી—ભાવે ભજન ઉચારોરે. ૪.

હોંશકરી તે પીને હરખી—દુખ ને દરદ નિવારોરે ;
“જેમ ચાર શુભજને માનિયો—તેમજ તમે સ્વિકારોરે. ૫.

વીવંગ્ડાઓ આશ્ચર્ય થિત અને—પૌરૂશરૂપ જન ચારોરે ;
પીધાથી રૂડા પુત પામ્યા—સફળ કિધો જનમારોરે. ૬.

આ દુનિયામાં યિમે જનમ લઈ—સુખનો કિધો વધારોરે ;
માર્યો થએતઓને અજિ—વાળિ બહુ બુરા બદકારોરે. ૭.

ભલો અશો ઉર્વક્ષ જનમિયો—અદલ ન્યાય દેનારોરે ;
કેરેશારૂપે સૃવર મારિયો—ધરી નેક ઓજારોરે. ૮.

ચોથાને ઘર પયગમ્પર—જરથુશ્ત જનમિયો તારોરે ;
આય અજ્મતી રસ પી ચારો—સીધા સ્વર્ગ સિધારોરે. ૯.

(ભૈરવ—૫૬.)

કઠણ શબ્દનો કોષ.

અધ્યમન—૧. ગાથાની બંદગીના એક ભાગનું નામ.

૨. એક કુરેશ્તાનું નામ.

અજમતી—અકસીર, અભાગ્ય જેવો અસરકારક.

અજિ—જુહાક નામનો એક જુલમગાર પાદશાહ જેને
(અચેતઅને) કુરેદુને માયા હતો.

અદલ—રાસ્તી, વાજખી, ખરો.

અદા—હાવબાવ.

અદા કરી—ફિટાડીને, કરજ ચુકવીને.

અનાથતણો—જેનો કોઈ નહી તેનો, નિરાધારનો.

અમરદાદ—એક અમરાશ્વંદ જે ઝાડોપર મવકલ છે.

અમર્ગ—સદા જીવતો, જેને મ્હોત નહી તે.

અમરાશ્વંદ—ધણી બુજેર્ગ અને અમર ખુદાની છ વ-
રધી કરનારી શક્તિઓમાંની એક.

અર્જ—અરજ, વિનંતી.

અવયવ—શરીરના ભાગો જેવાકે હાથ પગ વગેરે.

અવર—ખીજ, બાકીના.

અવસ્તા—જરથોસ્તી માજદિયસ્તી ધર્મ પુસ્તકોખું લખાણ.

અશો—જે માણસ તન અને મનને પવિત્ર રાખે તે.

અશોષ—તન અને મનની પવિત્રાણ.

અશો કુશોહર—કુનિયામાં અહુરમજ્દની તરફેણમાં રહે-
વાની જે નેક શક્તિ તે.

અશો લોક—અશોષ પાળનારાં આદમીઓ.

અસત—જુઠું.

અસીસ—બહું, સાજસ.

આકેબતની—આખેરીની, અંતની, સેવઠની.

આગાહી—અગમચેતી, કાંઈપણ બનાવ આગળથી
જાણવો તે.

આશય—ઈરાદાનો એક પાદશાહજીવો.

આદિજ્ઞ—અદલ ઇતસાફ કરનાર.

આધાર—આસરો.

આધીન—તાબેદાર, ફરમાનગરદાર.

આપદા—કુખ, આફત, મુસીબત.

આફતાબ—સુરજ.

આફરીન—નેક કુઆ, આશિર્વાદ.

આલાતો—યજ્ઞરત્ને અને ખીજી ક્રિયામાં વપરાતાં વાસણો.

આશિષ—આશિર્વાદ, ભલી કુઆ.

આશ્રય—આસરો.

આસ—આસા, મનની મુરદ.

આસુદગી—શાન્તિ, મુખાકારી.

આહાર—ભોજન, ખાણું.

આજ્ઞા—હુકમ, ફરમાન.

ઇજ્જતો—અમરાસપંદથી ઉતરતી રાક્ષિતઓ, ફરેશ્તા.

ઇબાદતખાને—બંદગીના મકાનમાં.

ઇમાન—એકીત, ધર્મ ઉપર જે વિશ્વાસ તે.

ઇંડોળે—જે ખેડકપર ધર્મની ક્રિયા કરનાર ખેડે છે તેપર.

ઉચરું—ખોલું.

ઉરક્ત—પાદશાહ શ્રિતનો છોકરો.

ઉષા—બામદાદે પ્રથમ નિકળતું સફેદ ઝરખાણું.

ઉવાસ—સવારનાં સફેદ ઝરખાણાં પછી આસમાન ઉપર
જે ગુલાબી અને રાતું અજવાણું થાય છે તે.

એકરાર—કબુલાત.

એકિત—ઇમાન, ધર્મ ઉપર જે વિશ્વાસ તે.

એશ—ભોજમત્રા.

એહસાન—ઉપકાર, આભાર.

ઓળારો—હથિયારો.

અંગ્રેમેન્યુશ—ગેબી રીતે કુનિયાનો ઘટાડો અથવા નાશ કરનારી કુદરતી શક્તિ.

આંચથી—દઝાય એવી અગ્નિથી.

કરતુકોપર—કરણીપર, કામોપર.

કાઠી—બળતણ, બાળવાનાં લાકડાં.

કુટિલ—કપટી, ખૂરો.

કુલ—સર્વ, સઘળું.

કુશતી—૧. અહુરમજ્દનાં ફરમાનની હદમાં રહીને ચાલવા સારું બાંધેલો કમરબંધ. ૨. કુશ્તીની લડાઈ.

કૂર—ઘાટકી, દયાવગરનાં.

ખલક—ખલક, કુનિયા.

ખસ્લતની—ટેવની, આદતની.

ખાણુ—જમીનની અંદર ખોદેલો ખાડો જેમાંથી ધાતુઓ ખોદી કહાડવામાં આવેછે તે.

ખાલિસ—પાક, સાફ, ડાઘ વગરનું.

ખુદ—પોતે.

ખુશ્મી—ખુશાલી, આનંદ.

ખૂર—ખુરેદ, સુરજ.

ખેશ—સગાં.

ખોરદાદ—એક અમરાસપંદ જે પાણીપર મવકલ છે તે.

ખવારી—ખુવારી, નાશ.

ગગનપર—આસમાનપર.

ગનામિનો—રાયતાન.

ગમી—૧. પસંદ પડી. ૨. તરફ.

ગરીબનિવહ્ન—ગરીબોને બક્ષિશનો આપનાર.

ગર્ભની—ગર્ભસ્થાનની, હમેલની.

ગાથા— પેગમ્પર અરો જરયોશ્તના રચેલા અવસ્તાઈ કલામો.

ગુરજ—અસલી ધરિંનીઓનું, લડાઈનું એક હથિયાર.

ગુરશિખ—ગુરની શિખામણ, પેગમ્પરની વશિયત.

ગુલ—બલીની ઉપરનો બળેલો ભાગ.

ગુલજારો—બાગો, વાડીઓ.

ગેતી—આપ કુનિયાને લમતું.

ગેબી—ભેદ બરેલું.

ગોફલુ—કુશ્મનો ઉપર પત્થર ફેંકવાની જાળીવારી એક જાતની દોરી.

ગોશ્તાર્પ—બલખ શહેરનો એક બહીષીતો પાદશાહ જેણે જરયોશ્તી દિન કમુલ કરી હતી તથા ફેલાવવામાં બહુ નદદ કરી હતી.

ગંજ—બજારનો, દોલત.

ખાતો—નુકશાનો.

અશમોથી—આંખોથી.

આરો—ખોરાક.

ચિન્વતપુલ—જે પુલપર મુજરેલાંઓનો ચહારમની બામદારે ધનસાફ થાયછે તે.

ચિરાએદાનેશ—બલી અફલનો દીવો.

ચુંગાલ—પકડ, જડપ.

જગઆધાર—કુનિયાને આસરે આપનાર.

જફાકારો—જુલમગારો.

જમાના—જુગો.

જવાહિરથી—ઝવેરાતથી.

જશ—કીર્તિ, વખાણ.

જળો—પાણીઓ, જેવાંકે નદી નાળાં કુવા ઇત્યાદિનાં.

જાનદારો—જાંદારો—જીવજંતો, પ્રાણીઓ.

જાયો—દિકરો, ખેતો.

મિનનતની—ખડેશતની.

જુહાક—એક જુલમગાર પાદશાહ જેને ફરેકુને નામે હોતો.

એને અવસ્તામાં અગ્નિ કહ્યો છે.

જહાનથી—કુનિયાથી.

જખાર—એક પાહડનું નામ છે જેમાંથી દરેજ નામની નદી

વેહવી હતી અને જેની નજીક અશો જરથોશ્તના

બાપ પૌરોશસ્પનું ઘર હતું.

જર—અજનો, દોલત.

જશી—રૂદન.

ટાળી—દૂર કરી, મટાડી.

ઠરખે—કાચમ રેહજે.

ઠેરે—ઘરમાં.

તમને—અંધારાંને.

તાકતની—શક્તિની, જોરની.

તારી—પાર ઉતારી.

તાલેવર—નસીબવંતો, બાગ્યશાળી.

તોખમ—જડ, ખાનદાન, પાયો.

તોખાહ—પશ્ચાતાપ, પશ્ચેમાની.

અએતઓન—ફરેકુન નામનો જાણીતો પાદશાહ જેને

(અગ્નિ, અજદહાક) જોહાકને નામે હોતો,

એના બાપનું નામ આરબ્બ હતું.

ઘિત—ઉર્વક્ષ અને કેરેશસ્પના બાપનું નામ.

દરજજાના—મર્તબાના, પદવીના.

દરજ—જુહાકને ઉત્તેજન આપનાર.

દરદ—નમસ્કાર, સલામ, નમીને માન આપવું તે.

દરેજ—એક નદીનું નામ છે જેના કિનારાપર અશો જર-

થોશ્તના બાપ પૌરોશસ્પનું ઘર હતું.

દહેશત—ધાસતી, બચ.

ઘાતાર—ઝૂખી, ધર્માતુ.

ઘાદાર—પેદા કરનાર.

ઘાસ—ચાકર.

દિન—ધર્મ, મજ્જા.

દિનદારો—એક ધર્મ પાળનારા.

કુખહરણી—કુખનું નિવારણ કરનારી, કુખ દફે કરનારી.

કુળુખત—ખુરે ખોલવું.

કુળુવરેશત—ખુરાં કામો કરવાં.

કુગંધ—ખરામ વાસ.

કુશ્મત—ખુરે વિચારવું.

ધર્મ આચરણ—ધર્મનો વ્યવહાર, દિનનાં કામકાજ.

ધામ—ઘર, મકાન.

નભ—આસમાન, આકાશ.

નસાથી—નજીસાટથી, 'મુવેલી અથવા કોહતી ખરાબ વસ્તુથી.

નાથ—ધણી, માલિક.

નિજનો—પોતાનો.

નિમક—મિઠું.

નિમકખવાર—જે બિજનાં અન્નથી પળેલો હોય તે.

નિમાજ—ખંદગી.

નિયમ—કાયદો, ધારો.

નિવારો—દૂર કરી, ટાળી, દફે કરી.

નિશે—રાત્રે, રાતની વખતે.

નિહાજ—ધ્યાન આપીને નજર કર.

નૂરેખુદા—ખુદાનું નૂર.

નેત્રશક્તિ—જોવાની શક્તિ, આંખ.

નેસ્ત—નહી જેવું, ફના, નાબુદ.

નૈયતની—નિષ્ઠાત્મી, મુસાદતી.

નોશ કહે—પીઠિ.

ન્યામત—સરસ બોજન, સારું ખાણું.

ન્યાહે—જુદું.

યતેત—ધુનાહનો પસ્તાવો.

યયગમ્બર-યયગમ્બર—ખુદા તરફથી પેગામ અથવા દિ-
નનો હોકમ લાવનાર.

યરમદયાળ—ધણેજ દયાવંત.

યરવર—પાળનાર, પરવરશી કરનાર, ખુદા.

યરવરશી—પાળણુ પોષણુ, ગુજરાન.

યરસ્તાર—ખંદગી કરનાર.

યલીદી—નજીસાટ.

યવિત્રાઈ—અશોઈ, તન અને મનની સ્વચ્છતા.

યાએમાલી—કુદૃશા, અરાખ હાલત, ધુળધાણી.

યાતરે—અફરગાનિયામાં.

યાસખાન—સંભાળનાર.

યોરશરખ—યયગમ્બર અશો જરયોરતના ખાપનું નામ.

પ્રણુમી—તીચાં વળી હાથ જોડી નમીને.

પ્રતાપ—કીર્તિ, મોટાઈ.

પ્રેમ—મહોબત, પ્યાર.

ફરમાનો—હોકમો.

ફરોહર—કુનિયાની અંદર અહુરમઝ્દની તરફેણમાં રેહ-
વાને વાસ્તે જે શક્તિ માણસને બક્ષેલી છે તે.

ફલક—આમુમાન, આકાશ.

ફિદા—કુરખાન, પ્રસન્ન.

ફિરોજ
ફિરોજગર
ફિરોજમંદ } ફતેમંદ.

ફિલસુફી—મૂન પદાર્થના ધર્મ શોધવા સંબંધી શાસ્ત્ર.

અખતર—કવચ, લડાઈ વખતેનું સિપાહોનું પેહરન.

બદકારી—ખુરી કરણી.

બદકારો—ખુરાં કામ કરનારો.

બંધત—ફાયદો, લાભ.

બાગબહારી—બાગનો બહાર.

બુજોર્ગ—માનથી મરતબો પામેલો.

બૂધતિ—એક ખૂરી અસ્લતનો મુંજુ જે અંગ્રેમેન્ધુરાની
કુળવણીથી અશો જર્યોશ્તનો જીવ લેવા ગયો
હતો પણ નિરાસ થઈ પાછો ફર્યો હતો.

બૂતપરસ્તી—જે ધર્મમાં પુટળાંની પૂંજ થતી હોય તે.

બેહમન—બહુ મન, બલી અફલનો અમશાસ્પંદ.

બંદા—ચાકર, સેવક.

ભાવે—પારથી, હેતથી, માયાથી.

ભૂષણુ—સણગાર, ધરણી.

ભ્રાન્તિ—વેહેમ, શક, ખોટો વિચાર.

મકાનો—રેહઠાણો.

મજહબ—ધર્મ.

મરકીવાલો—મરકી ઉપજવનારો, નારા કરનારો.

મશહુર—પ્રખ્યાત, બહુીતો.

મહિમા—વર્ણન કરવા જોગ પ્રતાપ અને જરા.

મહોખત—મહોખત—દોસ્તી, પ્યાર.

માઘો—મંત્રો, બેદ બરેલી આકાશવાણીઓ.

માલેક—ધણી.

માહ

માહતાબ

માહબોખતાર

} માંદ.

મિનો—છુંપી દુનિયાને લગતું.

મુકિત—છુટકારો.

મુનસફ—ધનસાફ કરનાર.

મુરાદ—ઉમેદ, આશા.

મૈથ—વરસાદ.

મંગલ—આર્શિવાદ અથવા ખુશાલીનાં ગાયન.

મંગલકાર્ય—ખુશાલીનું કામ.

મહેર—સુરજ.

મહોતાજ—ગરીબ, મુક્લેસ, બાચાર.

મહોર—છાપ.

યજ્ઞદાં—ખુદા.

યજ્ઞરત્ની—એક બહુતરની કિયાનું નામ છે.

યત્નહમંગહાઘતિ—હમન યત્ન, સાતે અમશાર્પદોની વખાણની ખંદગી.

યજ્ઞની—આરાધનાની.

યારી—મદદ.

યિમ—એ નામનો અસલી ઇરાંની પાદશાહ જે જમશેદને નામે જાણીતો છે.

યંત્ર—સાંચો.

ચટવું—ઘણી ઘણીવાર નામ દેવા કરવું.

ચવાન—રહ, આત્મા.

ચરને—ધનસાફનો કુરેસ્તો.

રામશની—ખુશાલી.

રાસત—સાચું.

રાહ—રસ્તો.

રહે—ગુસ્સે થાય, નાખુશ થાય.

રશનાઈ—રોશની.

રહ—જીવ, આત્મા.

રોશન કંચે—સલગાવો.

રેહગુમાઈ—રસ્તો દેખાડવો તે, બોમિયાપણું.

રેહબર—રસ્તો દેખાડનાર, બોમિયો.

રેહમી—દયાવંત.

લાલા—યજ્ઞનીની ક્રિયા કરતી વખતે હોમસલી છુંડવા
ને પંચમેળ ધાતુનો ખતો વપરાયછે તે.

હયાનત—ફિતકાર, મુંડી દુઆ.

હહે—એકતારે થવું તે, એક ચિત્ત.

વમાસણુ—વિચાર, ધારણા.

વરધી—વૃદ્ધિ, વધારો.

વાચા—બોલવાની શક્તિ.

વિધ્ન—સંકટ, આફત.

વિમળ—સ્વચ્છ, કચરા અથવા મેલ વગરનું.

વિશ્રાંતિ—વિસામો, આસાવશ.

વિસ્તાર—કદ, હરકોઈ ચીજની લંબાઈ 'હોળાઈ' અને
ઉંચાઈ તે, ફેલાવ.

વીવંઘ્રાઓ—પાદશાહ વિમ અથવા જમશેદના ખાપનું નામ.

વૈલવ—બેહદ બળનો.

વ્યાઓ—પંચરાઈ રહ્યો, ફેલાઈ રહ્યો.

વૃદ્ધિ—વરધી; વધારો.

સરણુ—આસરા હેઠળ, તાયબે.

સહુર—હુશિયારી, ચંચલાઈ.

શાન્તિ—સ્થિરપણું, સુખમાં મગતો આરામ.

શાપ—ખદ્દુઆ, આપ, સરાપ.

શિકલપર—ચેહરા ઉપર, મોહડાંપર.

શિખ—શિખામણ.

શિર—માંયું.

શુમાર—હિસાબ, ગણતરી.

શ્રમ—મહેનત, યતન.

શ્રેષ્ઠ—સહુથી સારું, ઉત્તમ.

શ્રોત્રશક્તિ—સાંભળવાની શક્તિ.

સકલ—સહુ, સર્વ, કુલ.

સજ્જવાર—લાયક.

સદૈવ—સદા, હર્મેશ.

સપેનામિનો—ગેખી રીતે કુનિયાનો વધારો કરનારી કુદરતી શક્તિ.

સમાજ—મંડળ, સભા.

સમી—સીધી.

સરજનાર—પેદા કરનાર.

સરાહું—પુરી પાકું.

સરોદ—ગાયન.

સવાખ—નેકીનું કામ, સારું કામ.

સાહ્યેદૌલત—દૌલતનો માલિક, ખજાનો ધરાવનાર.

સુખન—ખોલ, રાખ્દ, વચન.

સુખદાર્ઘ—સુખ આપનાર.

સુપ્રકાશિત—સરસ ઝલકતો, બહુ તેજ.

સુક્ષ્મો—ખુદી આંખે નહીં દેખાય એવા બારીક જીવડા.

સુશાન—ભલી અફલ.

સેજ—પયારી, ખિજાનું.

સેવા—ચાકરી.

સોશ્યોસ—આમતને દહાડે જેના આવવાથી કુનિયા ન વેસરથી ફરી રચાયે તે.

સ્તુતિ—તારીફ, વખાણ.

સ્થાપ્યો—મુકરર કીધો, નેમિયો.

સ્મરંધું—ભાવથી અથવા પ્યારથી યાદ કરંધું.

સ્વચ્છતા—પવિત્રાઈ, ચોખ્ખાઈ.

સ્હાજે—સલુગારે.

સ્વિકારં—કબૂલ કરં.

સૂવર—એક અજદહાનું નામ છે જેને કેરેશાસપે માર્યો હતો.

સૃષ્ટિ—દુનિયા, જહાંન, જગત.

હક્તકિશ્વર—પૃથ્વિના સાતે ખંડો.

હવસ—જુરાં કામ કરવાની ઈચ્છા.

હારેમન—રાયતાન.

હાવનિમ—યજ્ઞશનીની ક્રિયા કરતી વખતે હોમસલી ધૂંડવા જે પંચભેજ ધાતુની ખાંડણી વપરાય છે તે.

હિદાયત—પ્રેરણા, જીગરની ઉસકેરણી, લાગણી.

હુખતે—નેક બોલવું.

હુમતે—નેક વિચારવું.

હુવરેશ્તે—નેક કરણી.

હોમ—એક ગુણુગારો છોડ જેની દાંખળીઓ યજ્ઞશનીની ક્રિયા કરતી વખતે ધૂંડવામાં આવે છે.

હોમરસ—હોમની દાંખળીનો રસ.

હોશયામ—૧. યામદાદ, પરોઢિયું. ૨. યામદાદની ખંદગી.

